

poročevalec

DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE

Ljubljana, 3. junij 2005

Letnik XIII

Št. 6

Predlog zakona o dopolnitvi zakona o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji 2

Mnenje državnega sveta ob obravnavi predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o osnovni šoli 5

Sklep državnega sveta ob obravnavi zaključkov s posveta Uresničevanje strategije slovenskega turizma 5

Mnenja komisij državnega sveta 7

Sklepi državnega sveta ob obravnavanih vprašanjih in pobudah 9

Uresničevanje strategije slovenskega turizma - posvet 18

Prva alineja 1. odstavek 97. člena Ustave Republike Slovenije - državni svet predlaga državnemu zboru sprejem zakonov

PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O PRISILNI PORAVNAVI, STEČAJU IN LIKVIDACIJI

Na podlagi prve alineje 97. člena Ustave Republike Slovenije je Državni svet Republike Slovenije na 32. seji, dne 20. 4. 2005, določil besedilo predloga zakona o dopolnitvi zakona o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji in ga na podlagi 114. člena poslovnika državnega zbora (Ur. l. RS, št. 35/2002) pošilja državnemu zboru v obravnavo in sprejem.

Ker gre pri dopolnitvi zakona o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji za manj zahtevno spremembo, se predlaga sprejem tega zakona po skrajšanem postopku (prvi odstavek 142. člena poslovnika državnega zbora).

Državni svet na podlagi 95. člena poslovnika državnega sveta določa državnega svetnika Rada Krpača kot predstavnika državnega sveta na sejah državnega zbora in njegovih delovnih telesih pri obravnavi predloga zakona.

I. UVOD

1. Ocena stanja in razlogi za sprejem zakona

Zakon o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji - v nadaljnjem besedilu ZPPSL (Ur. l. RS, št. 67/93) obravnava tudi izpodbijanje pravnih dejanj. Po členu 125/1 imajo upniki in stečajni upravitelj pravico izpodbijati vsako pravno dejanje, ki ga je dolжник storil v zadnjem letu pred dnem začetka stečajnega postopka, če ima to dejanje za posledico neenakomerno ali zmanjšano poplačilo stečajnih upnikov (oškodovanje stečajnih upnikov) oziroma s katerim je prišel posamezni upnik v ugodnejši položaj (naklanjanje ugodnosti upnikov) ter če je druga stranka, v korist katere je bilo dejanje storjeno, vedela ali bi morala vedeti za dolžnikovo slabo ekonomsko-finančno stanje. Po četrtem odstavku istega člena se domneva, da je upnik, v korist katerega je bilo storjeno pravno dejanje iz prvega odstavka tega člena, vedel ali bi moral vedeti za dolžnikovo slabo finančno stanje:

1. če je prejel izpolnitev svoje terjatve, ki še ni dospela, ali je prejel izpolnitev v obliki ali na način, ki ni običajen,
2. če je bilo izpodbijano pravno dejanje storjeno v zadnjih treh mesecih pred vložitvijo predloga za začetek stečajnega postopka oziroma predloga za začetek postopka za prisilno poravnavo, če je bil predlog za prisilno poravnavo vložen prej, ali v času po vložitvi tega predloga.

Eno od pravil stečajnega postopka je, da so upniki v enakopravnem položaju v upniškem razredu, v katerem so razvrščeni. Vsak prejme sorazmerno enak del svoje terjatve kot popolno plačilo. Smisel člena 125 je, da onemogoči favoriziranje posameznih upnikov. Upniki bi lahko pred začetkom stečajnega postopka sklepali pravne posle, na podlagi katerih bi prišli do popolnega ali večjega plačila. Po drugi strani bi navedena plačila še bolj zmanjšala aktivo stečajnega dolžnika. Preostali stečajni upniki pa bi dobili manj ali nič. Iz navedenega razloga člen 125/1 ZPPSL dovoljuje upnikom in stečajnim upraviteljem, da izpodbijajo vsako dejanje, ki ga je dolжник storil pred dnem začetka stečajnega postopka, kadar sta izpolnjena dva pogoja:

- izpodbijano dejanje je povzročilo neenakomerno ali zmanjšano poplačilo stečajnih upnikov oziroma s katerim je prišel posamezni upnik v ugodnejši položaj,
- druga stranka, v korist katere je bilo dejanje storjeno, je vedela ali bi morala vedeti za dolžnikovo slabo ekonomsko-finančno stanje.

Upnik in stečajni upravitelj morata tako dokazati obstoj obeh pogojev.

Četrty odstavek 125. člena istega zakona obrne dokazno breme in domneva, da je upnik, v čigar korist je bilo opravljeno dejanje, vedel ali bi moral vedeti za dolžnikovo slabo finančno ekonomsko stanje. To pomeni, da je dokazno breme obrnjeno. Stečajni upnik, ki je bil stranka izpodbijanega dejanja, mora dokazovati, da ni vedel ali bi moral vedeti za dolžnikovo slabo ekonomsko-finančno stanje. V praksi pa se povezuje način izpolnitve terjatve že z nadaljnjim zaključkom, da je vedel za slabo finančno stanje. Pri tem se zlasti omenja "izpolnitev v obliki ali na način, ki ni običajen".

Sodna praksa v Sloveniji je že leta na stališču, da poplačilo terjatev v verižnih kompenzacijah ni običajen način izpolnitve obveznosti, če ni ta način izrecno predviden v pogodbi med strankama. Samo dejstvo poplačila terjatve z verižnimi kompenzacijami predpostavlja, da je upnik stečajnega dolžnika vedel oziroma bi moral vedeti za dolžnikovo slabo ekonomsko stanje. Sodišča to stališče utemeljujejo z izključno pravnimi argumenti, na primer, da je po Obligacijskem zakoniku običajno plačilo ob dobavi blaga (to je v osmih do petnajstih dneh od dobave blaga) in da je vsako "plačilo" blaga, razen plačila v denarju, nadomestna izpolnitev, če ni drug način izrecno naveden v prodajni pogodbi.

Zato sodišča odločijo, da mora upnik stečajnega dolžnika vrniti znesek terjatve, skupaj z zamudnimi obrestmi v stečajno maso:

- če je bila terjatev "poplačana" s strani stečajnega dolžnika v okviru verižnih kompenzacij,
- v letu pred začetkom stečajnega postopka,
- če verižna kompenzacija ni bila predvidena kot način plačila že v pogodbi.

2. Cilji, načela in rešitve zakona

Namen spremembe sedanjega ZPPSL je dodati sedanji 1. točki četrtega odstavka 125. člena točno vsebino. Osnovno pravilo normativne dejavnosti je, da je zakon jase. To je seveda včasih tudi ideal. Kljub temu pa mora biti zakonsko besedilo takšno, da v osnovi izoblikuje točne termine in pravne standarde.

Sedanji zapis 1. točke 125/4 člena: "... izpolnitev v obliki in načinu, ki ni običajen", predstavlja dejansko stanje pravnega razmerja. Kot običajno ravnanje velja tisto, ki je kot tako splošno sprejeto in se stalno ponavlja v poslovnem svetu.

Osnovno pravilo izpolnitev obveznosti je, da se obveznost izpolni tako, kot je v pogodbi zapisano.

Udeleženci v obligacijskih razmerjih so enakovredni in prosto oblikujejo medsebojna razmerja. Gospodarska dejavnost je svobodna. Pogodbene stranke zato svobodno in samostojno sklepajo pogodbena razmerja. Svobodno sklepanje pogodbenih razmerij pa tudi predstavlja svobodno odločanje o spremembi

pogodbenih razmerij, kamor sodi tudi sprememba izpolnitve obveznosti dolžnika.

Pobotanje je zakonsko priznan način prenehanja obveznosti. Sedanji ZPPSL dovoljuje pobot terjatve upnika z nasprotno terjatvijo dolžnika (člen 117/1). To velja samo za primer, kadar obstojata samo dve stranki v pogodbenem razmerju. Nikakor pa ne sme predstavljati ovire, kadar pri pobotanju sodeluje več strank. Vsebina pobotanja je vedno ista. Terjatve ne ugasnejo s plačilom, ampak z dejstvom, da se upošteva vrednost ene terjatve in vrednost druge terjatve. Ostane samo presežek ali nič, kadar sta terjatvi enake višine.

Zato se mora v sedanji zakon vnesti določilo, da izpolnitev obveznosti stečajnega dolžnika ni neobičajna, če je stečajni upnik prejel plačilo zapadle terjatve na način, ki je v skladu s pravili obligacijskih razmerij, gospodarsko dejavnostjo, pravili plačilnega prometa in računovodskih standardov. Zakon bi dobil jasnejšo vsebino, preprečila bi se tudi samovolja stečajnih upraviteljev in arbitrarne odločitve.

Dopolnitev sedanjega zakona z določilom, da je izpolnitev zapadle terjatve na drugačen način, kot je bil prvotno dogovorjen, dopustna oblika plačila, ki ne predstavlja sama po sebi domneve, da stečajni upnik ve za dolžnikovo slabo stanje, bi naložila drugemu stečajnemu upniku in stečajnemu upravitelju, da bi moral dokazovati nevestnost stečajnega dolžnika. To pa bi tudi vplivalo na število raznih izpodbojnih tožb in tako zmanjševalo nepotrebne stroške in pripomoglo k skrajšanju stečajnega postopka.

3. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Francija:

Francija je sprejela trgovinski zakonik v letu 2003. Knjiga 4 obravnava med drugim tudi prenehanje - likvidacijo podjetij.

Člen L621-107 določa:

- I. - Nična so naslednja dejanja, če so storjena s strani dolžnika od datuma ustavitve plačevanja:
  1. Neodplačen prenos lastništva premičnine ali nepremičnine.
  2. Vsaka zavezovalna pogodba, pri kateri obveznosti dolžnika občutno presegajo obveznosti druge strani.
  3. Vsako plačilo v kakršni koli obliki za dolgove, ki niso zapadli na dan plačevanja.
  4. Vsako plačilo zapadlih dolgov, izvedeno drugače kot v gotovini, z vrednostnimi papirji, z virmanom, ki jim zakon št. 81-1 z dne 2. januarja 1981 olajšuje posojila podjetjem ali kakšno drugo obliko plačila, splošno dovoljenega v poslovnih odnosih.
  5. Vsak polog in vsako hranjenje vsot, izvedeno v skladu s členom 2075-1 civilnega zakonika, ki je zaradi odsotnosti pravne odločbe, je postal obveza v sojeni zadevi.
  6. Vsaka sporazumna hipoteka, sodno odložena ali hipoteka zakoncev, ki je določena zakonsko, in vsaka pravica do zastavitve na osnovi lastnine dolžnika za prejšnje dolgove.
  7. Vsak zavarovalni ukrep, razen če vknjižba ali zaplemba nista izvedeni pred datumom ustavitve plačevanja.
- II. - Sodišče lahko poleg tega razveljavi neodplačne prenose lastništva iz točk I.1, ki se zgodijo v roku šestih mesecev pred datumom ustavitve plačevanja.

Člen L621-108 določa:

Plačevanje zapadlih dolgov, ki se izvedejo po datumu ustavitve plačevanja in odplačna dejanja, izvršena po tem istem datumu, so lahko razveljavljena, če stranka, ki je imela opravka z dolžnikom, ni vedela za ustavev plačevanja.

Irsko:

Na Irskem stečaj ureja Zakon o stečaju iz leta 1988. Člen 57 določa primere dajanja prednosti upnikom.

- 1) Vsak prenos lastništva ali hipoteka nanjo, vsako plačilo, vsaka nastala obveznost in vsak sodni postopek osebe ali sprožen proti osebi, ki ni sposobna poravnati zapadlih dolgov v dobro upnika ali katere koli druge osebe v dobro upnika z namenom, da si tak upnik ali porok ali garant pridobi prednost pred drugimi upniki, velja, če se za osebo, ki se je zadolžila, sodno odredi stečajni postopek v roku šest mesecev od dneva, ko se je zadolžila za uradnega tečajnega upravitelja, tak prenos lastništva kot goljufiv in ničen; ta člen pa ne vpliva na pravice osebe, ki je v dobri veri in proti ustreznemu plačilu pridobila lastninsko pravico preko ali s pomočjo upnika v stečajnem postopku.
- 2) a) Če je za neko osebo sodno odrejen stečaj in je v skladu s podčlenom (1) vse postalo nično ali je bilo nično v skladu z ustreznimi določili veljavnega zakona tik pred začetkom veljavnosti, ki se zanima za lastnino, ki je pod hipoteko ali zastavljena zaradi zavarovanja dolga stečajnika, potem (ne glede na pravice in dolžnosti, ki izhajajo izven tega člena) veljajo za protežirano osebo enake obveznosti in pravice, kot če bi osebno prevzela obveznosti za dolg kot porok v višini hipoteke na premoženje ali vrednosti njegove udeležbe, odvisno od tega, kar je nižje.
b) Vrednost deleža te osebe se določi na dan transakcije, ki predstavlja goljufivo protežiranje in se določi, kot da je delež prost vseh bremen, razen tistih, ki so določeni za poravnavo dolga v stečajnem postopku.
c) Pri vsaki vlogi, ki jo prejme sodišče v zvezi s plačilom, ki opozarja na to, da je pri plačilu šlo za goljufivo protežiranje poroka ali garanta, je sodišče pristojno, da razišče vse okoliščine plačila med osebo, ki je prejela plačilo, in porokom ali garantom, in da v zvezi s tem to plačilo odobri, ne glede na to, da to ni nujno za namene stečaja; v ta namen lahko sodišče odobri, da se v primeru tožbe za izterjavo plačanega zneska obsodi poroka ali garanta kot tretjo osebo.
d) Odstavek (c) velja, s potrebnimi spremembami, v zvezi s transakcijami, ki ne predstavljajo plačil v denarju.

Člen 58 določa izogibanje določenim transakcijam:

- 1) Če gre v roku treh mesecev, preden je sodno odrejen stečaj, oseba v stečaj in nato ali proda svojo lastnino po ceni, ki je po mnenju sodišča precej pod tržno vrednostjo, ali sklence posel ali sodeluje pri drugi transakciji, ki ima po mnenju sodišča namen bistveno zmanjšati vrednost zneska za poplačilo upnikov, je za uradnega stečajnega upravitelja taka transakcija nična, razen če je bila transakcija sklenjena v dobri veri in druga stranka v času transakcije ni vedela za stečaj dolžnika.
- 2) Podčlen (1) ne vpliva na pravice osebe, ki si pridobi lastninsko pravico v dobri veri in za ustrežno plačilo s pomočjo ali preko osebe (ki ni stečajnik), ki je stranka v omenjeni transakciji.
- 3) Podčlen (1) ne velja za transakcije, omenjene v členu 57 (1) ali v členu 59.

Italija:

V Italiji velja stečajni kodeks. Člen 66/1 navedenega zakonika dopušča stečajnemu upravitelju, da zahteva razveljavitev dejanj, ki jih je storil dolžnik na škodo upnikov v skladu s pravili civilnega zakonika. Po členu 67 istega zakona:

67. Dejanja iz odplačnih poslov, plačila in poročstva

(1) Se razveljavijo, razen v primeru, ko druga stranka dokaže, da ni bila seznanjena z nesolventnostjo dolžnika.

1. Odplačna dejanja, ki so bila storjena v zadnjih dveh letih pred dnem začetka stečajnega postopka, v katerih opravljene storitve ali prevzete obveznosti dolžnika znatno presegajo, kar je slednjemu bilo dano ali obljubljeno.
2. Odpusti dospelih in izterljivih denarnih dolgov, ki niso bili poplačani v denarju ali z drugimi običajnimi plačilnimi sredstvi, ki so bili storjeni v zadnjih dveh letih pred dnem začetka stečajnega postopka.
3. Poročstva, antihreze ali prostovoljna hipoteka za zapadle dolgove, ki so nastali v zadnjih dveh letih pred dnem začetka stečajnega postopka, za predhodno obstoječe in nezapadle dolgove.
4. Poročstva, antihreze in prostovoljne ali sodne hipoteke za zapadle dolgove, nastali v zadnjem letu pred dnem začetka stečajnega postopka, za zapadle dolgove.

(2) Se prav tako razveljavijo, če stečajni upravitelj dokaže, da je nasprotna stranka bila seznanjena z nesolventnostjo dolžnika, plačila likvidnih zapadlih dolgov, odplačna dejanja in tista dejanja, ki vzpostavljajo predkupno pravico za povezane obveznosti, če so bila storjena v zadnjem letu pred dnem začetka stečajnega postopka.

(3) Določila tega člena se ne uporabljajo za emisijsko ustanovo, za ustanove, pooblaščenice za dajanje kreditov pri zastavi, vendar le v okviru navedenih poslov, in za ustanove, ki se ukvarjajo z dajanjem dolgoročnih nepremičninskih hipotekarnih kreditov pod ugodnejšimi pogoji ter če so v nasprotju z drugimi posebnimi zakoni.

4. Ocena finančnih posledic zakona za državni proračun in druga javna finančna sredstva

Predlagana dopolnitev zakona nima finančnih posledic za državni proračun. Lahko bo pozitivno vplivala na krajši stečajni postopek in hitrejšo poplačilo upnikov.

5. Druge posledice, ki jih bo imel sprejem zakona

Predlagana dopolnitev zakona nima drugih posledic.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

Za četrtem odstavkom 125. člena Zakona o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji (Ur. l. RS, št. 67/93, 39/97, 52/99) se doda peti odstavek, ki se glasi:

“(5) Domneva iz prve točke četrtega odstavka ne velja v primeru, kadar je upnik prejel izpolnitev zapadle terjatve na način, ki ni bil prvotno med strankama dogovorjen, vendar je v skladu s pravili obligacijskih razmerij in v plačilnem prometu (verižna kompenzacija, dajatev namesto plačila, novacija).

2. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. BESEDILO ČLENA, KI SE SPREMINJA

125. člen

(1) Upniki in stečajni upravitelj imajo pravico izpodbijati vsako pravno dejanje, ki ga je dolžnik storil v zadnjem letu pred dnem začetka stečajnega postopka, če ima to dejanje za posledico neenakomerno ali zmanjšano poplačilo stečajnih upnikov (oškodovanje stečajnih upnikov), oziroma s katerim je prišel posamezni upnik v ugodnejši položaj (naklanjanje ugodnosti upnikom), ter če je druga stranka, v korist katere je bilo dejanje storjeno, vedela ali bi morala vedeti za dolžnikovo slabo ekonomsko - finančno stanje.

(2) S pravnim dejanjem iz prvega odstavka tega člena je mišljena tudi opustitev tega dejanja, zaradi katere je dolžnik izgubil kakšno materialno pravico ali je zanj nastala kakšna materialna obveznost.

(3) Za naklanjanje ugodnosti upniku se šteje zlasti, kadar je bilo izpodbijano pravno dejanje storjeno v korist posameznega upnika, katerega terjatev proti dolžniku je obstajala že preden je bilo storjeno izpodbijano pravno dejanje, in je upnik zaradi izpodbijanega pravnega dejanja prejel več kot bi prejel kot stečajni upnik v primeru, da dejanje ne bi bilo storjeno, ali pridobil položaj ločitvenega upnika v stečajnem postopku.

(4) Domneva se, da je upnik, v korist katerega je bilo storjeno pravno dejanje iz prvega odstavka tega člena, vedel ali bi moral vedeti za dolžnikovo slabo ekonomsko - finančno stanje:

1. če je prejel izpolnitev svoje terjatve, ki še ni dospel, ali je prejel izpolnitev v obliki ali na način, ki ni običajen;
2. če je bilo izpodbijano pravno dejanje storjeno v zadnjih treh mesecih pred vložitvijo predloga za začetek stečajnega postopka oziroma predloga za začetek postopka za prisilno poravnavo, če je bil predlog za prisilno poravnavo vložen prej ali v času po vložitvi tega predloga.

IV. OBRAZLOŽITEV PREDLOGA DOPOLNITVE ZAKONA

K 1. členu:

Predlagana dopolnitev bo točno določila, kdaj je stečajni upnik dobroveren in kdaj ne. V prvem primeru bo obdržal prejeto plačilo, saj dobra vera varuje njegov položaj. Ravnal je v skladu s pravili vestnega gospodarja in si prizadeval za poplačilo svoje terjatve. Pri tem ravnanju ni bilo zlorab in se je samo izpolnila obveznost stečajnega dolžnika. Dopolnitev zakona bo tako varovala vestnega in dobrovernega stečajnega upnika pred raznimi arbitrarnimi odločitvami stečajnih upraviteljev in morebitnimi šikanami.

K 2. členu:

S tem členom se določa začetek veljavnosti zakona.

Druga alineja 1. odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije - državni svet daje državnemu zboru mnenja o vseh zadevah iz njegove pristojnosti

Mnenje državnega sveta **ob obravnavi predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o osnovni šoli** - skrajšani postopek EPA 157-IV

Državni svet Republike Slovenije je na 32. seji, dne 20. 4. 2005, na podlagi prvega odstavka 55. člena zakona o državnem svetu (Ur. l. RS, št. 44/92) sprejel naslednje

MNENJE

k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o osnovni šoli (ZOsn-D) - skrajšani postopek

Državni svet ugotavlja, da predlagana novela zakona ohranja nacionalno preverjanje znanja le ob koncu drugega obdobja devetletke za učence prostovoljno in ob koncu tretjega obdobja obvezno, odpravlja pa nacionalno preverjanje znanja ob koncu prvega obdobja. Predlagani koncept temelji na oceni Državnega izpitnega centra, da zaključnega preverjanja znanja po veljavnem konceptu devetletke za celotno populacijo v letu 2006-2007 ni mogoče izvesti in zato poenostavlja izvedbo zapletenega oziroma težko izvedljivega postopka ter zmanjšuje obseg potrebnih sredstev za izvedbo nacionalnega preverjanja znanja. Državni svet tudi ugotavlja, da kljub temu pripravljeni predlog ohranja osnovni namen za zagotavljanje kakovosti vzgojno-izobraževalnega procesa devetletke, to je pridobitev dodatnih informacij o znanju učencev na nacionalni ravni, predvsem pa novela ne pogojuje dokončanje devetega razreda osnovne šole z dosežki učenca pri zaključnem preverjanju znanja.

Državni svet podpira rešitve v predlogu zakona, da se ohranja nacionalno preverjanje znanja le ob koncu drugega in tretjega obdobja devetletke, kot tudi, da uspeh pri zaključnem preverjanju znanja iz treh predmetov ne vpliva več na ocene devetega razreda

in s tem tudi na zaključevanje osnovne šole. Vendar ima državni svet pomisleke, kako bodo vpisane ocene iz treh predmetov nacionalnega preverjanja znanja v zaključnem spričevalu vplivale na vpis učencev pri morebitnih omejitvah vpisa v srednje šole.

Državni svet nasprotuje trditvi predlagatelja, da zaključnega preverjanja znanja v letu 2006-2007 za celotno populacijo ni možno izvesti zaradi prevelikih stroškov postopkov, ki bodo zaradi predlagane novele bistveno znižani, ker to ni zadosten oziroma pravi razlog za predlagano novelo, temveč je treba bolj izpostaviti izsledke poskusnega uvajanja programa devetletke.

Državni svet poudarja, da dobra šola veliko stane in da krčenje programov zaradi pomanjkanja sredstev, kar na nek način udejanja tudi obravnavani predlog zakona, pomeni oddaljevanje od temeljnih razvojnih usmeritev na področju izobraževanja.

Državni svet meni, da je zelo vprašljiva določba 64. člena, ki v četrtem odstavku prepušča ministru določitev tretjega obveznega predmeta zaključnega preverjanja znanja izmed obveznih predmetov osmega in devetega razreda, ki ga je po sedaj veljavni ureditvi izbral učenec. Poleg tega državni svet zastavlja tudi vprašanje, kdaj bo minister časovno določil tretji obvezni predmet pred vsakoletnim zaključnim preverjanjem znanja.

***

Za poročevalca je bil določen državni svetnik dr. Zoltan Jan.

Prvi odstavek 86. člena poslovnika državnega sveta – državni svet sprejema sklepe iz svoje pristojnosti

Sklep državnega sveta **ob obravnavi zaključkov s posveta Uresničevanje strategije slovenskega turizma**

Državni svet Republike Slovenije je na 32. seji, dne 20. 4. 2005, na osnovi prvega odstavka 85.a člena ter prvega in drugega odstavka 86. člena Poslovnika državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04 in 18/05) ob oblikovanju zaključkov s posveta *Uresničevanje*

strategije slovenskega turizma, ki sta ga pripravila Državni svet Republike Slovenije in Turistična zveza Slovenije, sprejel naslednje

SKLEPE:

1. Vlada Republike Slovenije je leta 2002 sprejela Strategijo slovenskega turizma za obdobje 2002-2006, ki je poudarjala trajnostni družbenogospodarski razvoj in globalni prostorski razvoj, ki naj temelji na podjetniškem in projektnem pristopu ter timske delu. Razvoj slovenskega turizma naj sloni na partnerskem odnosu med javnim, zasebnim in društvenim sektorjem pri oblikovanju turistične ponudbe in pospeševanju razvoja turizma na lokalni, regionalni in nacionalni ravni.
2. Državni svet predlaga Vladi Republike Slovenije, da pripravi analizo izvajanja sprejete strategije ter jo po potrebi dopolni in spremeni ter zagotovi medsebojno usklajevanje in sodelovanje vseh resornih ministrstev kot tudi vseh nosilcev javnega, zasebnega in društvenega sektorja pri njenem konkretnem izvajanju.
3. Pri izvajanju Strategije slovenskega turizma je potrebno slediti globalnemu in skladnemu regionalnemu razvoju, pri tem pa upoštevati našo pokrajinsko različnost in specifičnost ter spoštovati in vključevati naše posebnosti ter dejavnike, ki določajo našo identiteto. Pri trženju in oblikovanju naše turistične ponudbe je potrebno povezovanje, sodelovanje, skupno enotno nastopanje in enotno delovanje vseh gospodarskih turističnih subjektov.
4. Državni svet predlaga, da se v Strategiji razvoja slovenskega turizma da turistični društveni organizaciji še večjo vlogo kot predstavnici civilnega in nevladnega sektorja in ji zagotovi delovanje v enakih pogojih, kot ga imata javni in zasebni sektor, pri svojem delu pa naj vključuje tudi prostovoljno delo, kateremu pa je potrebno zagotoviti ustrezne materialne spodbude.
5. Državni svet ugotavlja, da bi lahko od turizma v naši državi zaradi geografskih in naravnih danosti ter vključevanja pomembnih holdingov (Istrabenz, Sava, AC, NFD) v turistično dejavnost imeli večje gospodarske učinke. Zaradi pravilnega zajetja učinkov od turistične dejavnosti bi moralo Ministrstvo za gospodarstvo razviti sistem kazalcev, standardov, definicij in drugih potrebnih sistemskih spremljav za vrednotenje turističnega gospodarstva glede na BDP, število delovnih mest, plačilne bilance, investicij, davkov in drugo.
6. Državni svet predlaga Vladi Republike Slovenije in Ministrstvu za gospodarstvo, da preverita sedanjo organiziranost slovenskega turizma oziroma strukturo programskih usmeritev in turističnih programov v strategiji, ki temelji na produktnem področju (zdraviliški turizem, igralniško-zabavišni turizem, poslovni turizem), geografskem področju (Julijske Alpe, Pohorje-Maribor, Kras, Obala), programskem področju (3E, 3 A, 3 D) ter navtičnem turizmu, in jo ustrezno preoblikujeta, da bo vsem turističnim subjektom omogočen dostop do finančnih vzpodbud.
7. Državni svet ugotavlja, da je Ministrstvu za gospodarstvo uspelo zagotoviti znatna finančna sredstva za razvoj turizma z uvrstitvijo možnosti sofinanciranja turistične infrastrukture iz evropskih strukturnih skladov, vendar pa za termalno-zdraviliški turizem meni, da jim le enkratna vzpodbuda ne izboljšuje konkurenčnih prednosti. Ta se namreč razvija pretežno iz lastne akumulacije, medtem ko sosednja Madžarska in Avstrija podpirata razvoj termalno-zdraviliškega turizma iz nepovratnih državnih sredstev.
8. Po oceni državnega sveta naj Ministrstvo za obrambo čim prej pristopi k spremembi zakona o varstvu pred utopitvami (Ur. l. RS, št. 44/00) in skupaj s pristojnimi ministrstvi popravi in spremeni izvedbene normative akte (Pravilnik o reševalcih iz vode (Ur. l. RS, št. 44/01), Pravilnik o opremljenosti in sredstvih za dajanje prve pomoči, usposabljanju in preizkusih iz prve pomoči ter zdravniških pregledih za reševalce (Ur. l. RS, št. 70/03, Pravilnik o minimalnih higienskih in drugih zahtevah za kopalne vode (Ur. l. RS, št. 73/03), Pravilnik o tehničnih ukrepih in zahtevah za varno obratovanje kopališč in za varstvo pred utopitvami na kopališčih (Ur. l. RS, št. 88/03), Pravilnik o razvrstitvi kopališč in organizacijskih ukrepih za varstvo pred utopitvami na kopališčih (Ur. l. RS, št. 88/03), ki urejajo delovanje in obratovanje kopališč na podlagi stroškovne ocene vpliva sprememb podzakonskih aktov in pravilnikov na rentabilnost poslovanja kopališč, ki jo je izdelala Skupnost slovenskih naravnih zdravilišč.
9. Državni svet predlaga Ministrstvu za promet, da spremeni Pravilnik o prometni signalizaciji in prometni opremljenosti na javnih cestah (Ur. l. RS, št. 46/2000), ki določa tudi turistično in drugo obvestilno signalizacijo. Ker zdravilišča niso uvrščena v kategorijo kulturnih, zgodovinskih, naravnih znamenitosti ter spomenikov, v nasprotju s prakso sosednjih držav na javnih cestah niso označena, kar pa pomeni izpad označevanja enega najpomembnejših elementov turistične ponudbe Slovenije. To je tudi v nasprotju z obravnavano Strategijo slovenskega turizma, kjer je v poglavju 12.4. strateški ukrep - POSTAVITEV TURISTIČNE SIGNALIZACIJE ZA TURISTIČNE POTI, TURISTIČNA OBMOČJA IN TURISTIČNE ZNAMENITOSTI NA JAVNIH CESTAH.
10. Na posvetu je bil izpostavljen pojav sive ekonomije v turizmu, na kar je državni svet ob raznih priložnostih že večkrat opozarjal in dajal pobude za preprečevanje dela na črno. Vladi Republike Slovenije predlaga, da na področju turizma in gostinstva uvede ostrejši nadzor in sankcije pri delodajalcih, da bodo le-ti prisiljeni zaposlovati in nagradjevati zaposlene na podlagi veljavnih zakonov in kolektivnih pogodbah. Ugotavlja se namreč, da v tej dejavnosti plače zaostajajo za 26 % za slovenskim povprečjem, da ne poznajo zakonsko določenega delovnega časa (dela se ob praznikih, nedeljah, ponoči). Zaradi takih razmer se mladi neradi odločajo za gostinske in turistične poklice in za vso dejavnost je značilno pomanjkanje strokovne delovne sile.
11. V dopolnjeni Strategiji slovenskega turizma je potrebno opredeliti zimski turizem kot produkt in ga kot takega obravnavati na celotnem področju Slovenije ter zagotoviti podobne pogoje financiranja infrastrukturnih objektov, kot jih pozna žičničarstvo v Alpah.
12. Igralniški turizem predstavlja pomemben del slovenske turistične ponudbe. Pri igralniški dejavnosti gre za državni monopol. Z odgovorno družbeno politiko je možno maksimirati ekonomske koristi, ob tem pa je potrebno zagotoviti, da bodo negativne socialne in ekonomske eskernalije čim manjše. Tako iz makroekonomskih kot iz družbenih vidikov je potrebno razvijati igralniški turizem, ki je usmerjen predvsem na goste iz drugih jurisdikcij. Pri igralništvu za domači trg pa naj gre politika v smeri ne-stimuliranja potrošnje. Zagotoviti pa je tudi potrebno, da se sredstva koncesijske dajatve resnično vlagajo v spodbujanje razvoja turizma, za vlaganja v turistične projekte, za vlaganja v raziskave kot tudi izobraževanje v zvezi z igralništvom.
13. Državni svet se zavzema za sprejem strategije razvoja mladinskega turizma ter za izdelavo programov in projektov na tem področju. Prav tako se zavzema za internacionalizacijo slovenskih turističnih podjetij ter za podporo in delno sofinanciranje delovanja turističnih podjetij in agencij na tujih trgih. Državni svet tudi predlaga, da se preuči možnost postavitve vseh potrebnih elementov za oskrbo avtomatov na vseh večjih cestnih postajališčih v Sloveniji.

Drugi odstavek 56. člena zakona o državnem svetu - državni svet in njegova delovna telesa sodelujejo z delovnimi telesi državnega zbora in jim dajejo mnenja o zadevah iz njihove pristojnosti

Mnenje komisije za družbene dejavnosti k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju - skrajšani postopek EPA 136-IV

Komisija državnega sveta za družbene dejavnosti je na 29. seji, dne 23. 3. 2005, obravnavala predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki ga je po skrajšanem postopku v zakonodajno proceduro predložila skupina poslancev (prvopodpisana Cvetka Zalokar Oražem).

Komisija predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju **podpira**.

Komisija je bila seznanjena z mnenjem Zakonodajno pravne službe Državnega zbora in z mnenjem Vlade Republike Slovenije k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju.

Komisija ocenjuje, da je predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju potrebno sprejeti kljub zagotovitvam predstavnika Ministrstva za zdravje, da bo vprašanje pravic do pripravkov, ki so namenjeni prehrani pri različnih vrojenih motnjah presnove, sistemsko rešeno v zakonu, ki ga bo Ministrstvo pripravilo v drugem oziroma v tretjem kvartalu tega leta. Komisija meni, da bo sprejem obravnavanega predloga zakona, ki ga je pripravila skupina poslancev, lahko le pripomogla k popolni sistemski ureditvi brezplačnega dostopa dietetičnih izdelkov s terapevtsko indikacijo vsem bolnikom z motnjami presnove.

***

Za poročevalko na seji matičnega delovnega telesa Državnega zbora, Odboru za zdravstvo, dne 30. 3. 2005, je bila določena članica komisije Petra Kersnič.

Mnenje komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj k predlogu letnega plana razvoja in obnavljanja avtocest za leto 2005 EPA 138

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 34. seji, dne 23. 3. 2005, obravnavala predlog letnega plana razvoja in obnavljanja avtocest za leto 2005, ki ga je Državni zbor RS predložila v soglasje Vlada Republike Slovenije.

Komisija se je seznanila s predlogom letnega plana razvoja in obnavljanja avtocest za leto 2005.

Komisija ugotavlja, da dinamika izgradnje in investicijske vrednosti posameznih avtocestnih odsekov v letošnjem planskem letu odstopajo od predvidene dinamike oziroma investicijskih vrednosti, ki so določene za letošnje leto v resoluciji o Nacionalnem programu izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji. Komisija podpira hitrejšo izgradnjo pomurskega avtocestnega kraka, vendar je že sedaj

jasno, da bo treba zaradi sedanjih finančnih odstopanj in hitrejši gradnji nekaterih odsekov zagotoviti po letu 2006 dodatna finančna sredstva, ki jih veljaven NPIA RS ne predvideva.

Komisija podpira čim hitrejšo vzpostavitev elektronskega sistema cestninjenja v prostem prometnem teku, ki naj bo interoperabilen s sosednjimi državami in ostalimi državami EU. Ob tem komisija še poudarja, da bo z novim elektronskim sistemom cestninjenja, ki je pravičen za vse uporabnike, pobranih več cestnin, ki predstavljajo enega od pomembnih virov financiranja NPIA RS.

***

Za poročevalca je komisija določila predsednika Darka Frasa.

Mnenje komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj k Poročilu o uresničevanju letnega načrta gradnje, modernizacije in vzdrževanja javne železniške infrastrukture za leto 2003 EPA 108-IV

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 34. seji, dne 23. 3. 2005, obravnavala Poročilo o uresničevanju letnega načrta gradnje, modernizacije in vzdrževanja javne železniške infrastrukture za leto 2003, ki ga je Državnemu zboru RS predložila Vlada Republike Slovenije.

Komisija se je seznanila s Poročilom o uresničevanju letnega načrta gradnje, modernizacije in vzdrževanja javne železniške infrastrukture za leto 2003, ki je bil predložen v obravnavo z velikim časovnim zamikom. Komisija ocenjuje, da se je nesmiselno seznanjati z uresničevanjem zastavljenih ciljev glede na finančne in programske načrte za dve leti nazaj, še posebej z vidika spremljanja trendov in izvajanja sedanjih nalog na področju gradnje

in modernizacije javne železniške infrastrukture. Komisija zato predlaga, da se naslednja letna poročila pripravijo in predložijo v obravnavo do konca tekočega leta za preteklo leto.

Komisija tudi ocenjuje, da bi moral biti projekt povečanje hitrosti na progi Ljubljana - Maribor prioriteto obravnavan in realiziran že v letu 2003, kot je bilo predvideno, saj gre za železniško povezavo dveh največjih slovenskih mest mednarodnega pomena.

***

Za poročevalca je komisija določila predsednika Darka Frasa.

Mnenje komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve k smernicam za pripravo Strategije Republike Slovenije do Slovencev v sosednjih državah (delovno gradivo)

Komisija državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve je na 27. seji, dne 14. marca 2005, obravnavala smernice za pripravo Strategije Republike Slovenije do Slovencev v sosednjih državah (delovno gradivo), ki jih je sprejela Komisija državnega zbora za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, na podlagi posveta o pripravi omenjene strategije, ki ga je organizirala 20. januarja letos.

Člani komisije so menili, da bi morala vlada čim prej sprejeti ustrezno strategijo do Slovencev v sosednjih državah. Ob že sprejetih smernicah pa bi morala izhodišča vsebovati naslednje dopolnitve:

- v izhodiščih bi bilo potrebno upoštevati tudi izkušnje tistih evropskih držav, ki so uspešno zaščitile svoje manjšine v sosednjih državah;
- v 2. točki bi morala biti med temeljne nosilce sodelovanja med Republiko Slovenijo ter Slovenci v zamejstvu v bodoče vključena tudi Komisija državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve;

- v 6. točki naj Republika Slovenija v politiko sodelovanja z drugimi državami vključi tudi institucije civilne družbe;

- v 8. točki je potrebno v zvezi s krepitvijo ekonomske moči avtohtone slovenske manjšine upoštevati že vpeljane oblike sodelovanja Gospodarske zbornice Slovenije z manjšinskimi organizacijami v Italiji, porabskimi Slovenci na Madžarskem in Slovensko gospodarsko zvezo v Avstriji ter pričakovanje, da se v prihodnosti čim bolj okrepi in intenzivira vpletenost slovenske manjšine v razvoj slovenskega gospodarstva;

- v 11. točki se je, z vidika sodelovanja na področju infrastrukture z manjšino, potrebno zavedati pomena izpeljave še bolj kvalitetne logistične povezave med Celovcem in matično državo, saj je treba v prihodnosti intenzivneje vpeti slovensko manjšino v razvoj slovenskega gospodarstva, s čimer bi lahko prispevali k zelenemu pozicioniranju Slovenije znotraj EU kot odskočne deske v jugovzhodno Evropo.

Mnenje komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj k poskusnemu projektu nadzora subsidiarnosti v nacionalnih parlamentih držav članic EU ("tretji železniški paket")

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj se je na 35. seji, dne 6. 4. 2005, v okviru poskusnega projekta nadzora subsidiarnosti v nacionalnih parlamentih držav članic EU, seznanila z obvestilom Komisije o nadaljnji integraciji evropskega železniškega sistema in s predlogi evropskih zakonodajnih aktov, in sicer s predlogom direktive Evropskega parlamenta in Sveta o izdajanju licenc vlakovnemu osebju, ki upravlja lokomotive in vlake na železniškem omrežju Skupnosti, predlogom uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o odškodninah v primeru neupoštevanja pogodbenih zahtev glede kakovosti v železniškem tovornem prometu, predlogom uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o

pravicah in dolžnosti potnikov v mednarodnem železniškem prometu ter s predlogom direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembah Direktive Sveta 91/440/EGS o razvoju železnic Skupnosti.

Komisija ocenjuje, da predlagani evropski zakonodajni akti urejajo vprašanja na področju evropskega železniškega prometa, ki zahtevajo regulativni okvir na nivoju EU, saj se lahko cilji predlaganih ukrepov lažje uresničijo na ravni Unije. Komisija zato meni, da so predlagani akti skladni z načelom subsidiarnosti, ki ga bodo institucije Unije uporabljale v skladu s Protokolom o uporabi načel

subsidiarnosti in sorazmernosti, ki je sestavni del pogodbe o Ustavi za Evropo.

Komisija ugotavlja, da se bo z uveljavitvijo pogodbe o Ustavi za Evropo in s tem tudi Protokola o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti, ki določa postopke za upoštevanje načela subsidiarnosti v nacionalnih parlamentih, metodologija in dinamika sprejemanja evropskih zakonodajnih aktov spremenila v smislu potrebe po hitremu odzivu parlamenta. Zato je velikega pomena sodelovanje in koordinacija pristojnih ministrstev pri pripravi vladnega predloga stališč Republike Slovenije, ki vsebuje oceno vplivov in

posledic predloga zakonodajnega akta EU, kar določa tudi zakon o sodelovanju med državnim zborom in vlado v zadevah Evropske unije. Po njenem mnenju je pomembno, da je parlament pravočasno seznanjen z vplivi in posledicami predlaganega zakonodajnega akta, predvsem na tistih področjih, ki so opredeljena kot prioriteta področja ali naloge Slovenije v zadevah EU, da se lahko vključi v postopek nadzora subsidiarnosti.

***

Za poročevalca je komisija določila predsednika Darka Frasa.

Mnenje komisije za gospodarstvo k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o dohodnini - skrajšani postopek EPA 170

Komisija državnega sveta za gospodarstvo je na 29. seji, dne 3. 5. 2005, obravnavala predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o dohodnini, ki ga je državnemu zboru predložila v obravnavo Študentska organizacija Slovenije.

Komisija je bila seznanjena z mnenjem in amandmajema Vlade Republike Slovenije k predlogu zakona ter amandmajema Študentske organizacije Slovenije k amandmajema Vlade Republike Slovenije.

Komisija je v razpravi načelno podprla predlog zakona. Menila je, da je zadosten argument za podporo predloga zakona namen predlagatelja zakona, da se že tako visokih stroškov šolanja, ki jih mora dobiti del študentske populacije kriti tudi z opravljanjem

občasnih del preko študentskih servisov, še dodatno ne povečuje z obdavčitvijo dohodkov študentov. Prav tako komisija meni, da mora biti v interesu države, glede na nove izzive na globalnem trgu, omogočati in spodbujati, tudi z ustrezno davčno politiko, permanentno izobraževanje vseh, ki to želijo, ne glede na življenjsko obdobje.

Komisija pa opozarja na pomen izvajanja učinkovitega nadzora in sankcioniranja, ki bo preprečevalo zlorabe pri delu preko študentskih servisov.

***

Za poročevalko je bila določena predsednica komisije Marta Turk.

Prvi odstavek 56. člena zakona o državnem svetu - državni svet in njegova delovna telesa imajo pravico zahtevati od državnih organov pojasnila in podatke v zvezi z zadevami, ki jih obravnavajo

---

ODGOVOR MINISTRSTVA ZA GOSPODARSTVO

na vprašanje državnega svetnika mag. Adolfa Zupana glede oskrbe Novega mesta in širše Dolenjske z električno energijo

---

V skladu z 18. členom Energetskega zakona (Ur. list RS 79/1999) je naročeno izvajalcem dejavnosti prenosa in distribuciji električne energije, da izdelajo vsaki dve leti načrte razvoja omrežja. Ti morajo biti sestavljeni za najmanj 10 let in usklajeni z nacionalnim energetskim programom (Resolucija o Nacionalnem energetskem programu, Ur. list RS 57/2004). Energetski zakon določa v 14. členu, da vrednosti in daje soglasje k razvojnim načrtom minister, pristojen za energijo.

Koncem leta 2003 so javna podjetja za distribucijo električne energije ter javno podjetje za prenos električne energije posredovala resornemu ministru razvojne načrte za obdobje od 2003 do 2012. Minister je 26. januarja 2004 te dokumente potrdil in o njih seznanil Vlado RS na 58. redni seji.

V letu 2005 je vseh pet distribucijskih podjetij in prenosno podjetje električne energije pričelo intenzivno pripravljati razvojne načrte za

obdobje let 2005 do 2014. TI so bili v začetku leta 2005 usklajeni medsebojno do te mere, da so bili koncem januarja oz. začetku februarja 2005 predani resornemu ministrstvu.

Resorno ministrstvo v tem trenutku predložene akte analizira s treh vidikov:

- z vidika doseganja zahtev rastoče porabe električne energije in nacionalnih interesov v okviru mednarodnih obveznosti,
- vidika obnavljanja energetske infrastrukture zaradi staranja na temelju ugotavljanja preostale življenjske dobe,
- vidika zanesljive in kakovostne oskrbe z električno energijo.

Na ministrstvu za gospodarstvo se problematika oskrbe z električno energijo in njenih posebnosti predvsem na gospodarsko razvijajočem in ekonomsko uspešnem področju Novega mesta in širše Dolenjske zavedamo in ji posvečamo posebno skrb. V ta namen smo na ministrstvu izdelavo razvojnih načrtov koordinirali

in zasnovali tako, da so v distribucijska podjetja in prenosno podjetje koordinirala medsebojno delo predvsem na področju analize potrebne moči in energije v prihodnje.

Za upravljanje distribucijskega omrežja odjemalcev v distribucijskem omrežju in večjih odjemalcev na področju Novega mesta in širše Dolenjske je zadolženo Javno podjetje za distribucijo električne energije Elektro Ljubljana. To sodeluje z Javnim podjetjem za prenos električne energije Eles pri načrtovanju 110 kV omrežja ter tistih razdelilnih transformatorskih postajah, ki so ključna za energetsko napajanje distribucijskega omrežja na tem področju.

V zvezi z Vašim poslanskim vprašanjem smo zahtevali od Elektro Ljubljane in Eles-a komentar oz. opis razvoja elektroenergetskega omrežja na področju Novega mesta in širše Dolenjske. Pripravljen odgovor, ki ga je posredoval Eles na temelju sodelovanja z Elektro Ljubljana, Vam posredujemo v celoti.

ODGOVOR MINISTRSTVA ZA GOSPODARSKE DEJAVNOSTI - DIREKTORAT ZA ENERGIJO

na vprašanje državnega svetnika mag. Adolfa Zupana glede oskrbe Novega mesta in širše Dolenjske z električno energijo

---

Prenosno omrežje v R. Sloveniji načrtujemo na osnovi Resolucije nacionalnega energetskega programa, napovedi porabe električne energije (prognoze koničnih obremenitev), obnavljanju elektroenergetske infrastrukture zaradi njenega staranja ter njene širitve glede na obseg porabe, zanesljivosti oskrbe ter obveznosti, ki so predpisane v skupni evropski interkonekciji UCTE (Union for the Coordination of Transmission of Electricity) in priporočilih ETSO (European Transmission System Operators). Na teh izhodiščih in po podatkih odjema distribucije je v Načrtu razvoja prenosnega omrežja v R. Sloveniji od leta 2005 do 2014 podana prognoza porabe na omenjenem območju. Za leto 2005 je predvidena maksimalna obremenitev na nivoju prenosa 175,8 MW; za leto 2014 pa 237,0 MW za Dolenjsko, Belo krajino in Posavje, kar se pokriva iz transformacije RTP 400/110 kV Krško, TE Brestanica in transformacije RTP 400/220/110kV Beričevo po daljinovodnem omrežju.

Razdelilno omrežje Dolenjske napaja pet razdelilnih transformatorskih postaj RTP 110/20 kV. V preglednici so prikazani podatki obremenitev transformatorskih postaj v letih 2000 in 2004 ter napoved obremenitve v teh postajah za leto 2014.

V letu 2000 je zmogljivost transformacije ustrezna tudi ob izpadih, razen v RTP Trebnje, kjer obratuje en sam transformator in je komaj še mogoče zagotoviti zadostno rezervno napajanje.

Vse RTP na tem območju so napajanje radialno po DV 2X110 kV iz RP Hudo. RTP Trebnje se napaja po enem sistemu DV 110 kV Hudo - Trebnjem, drugi sistem pa služi rezervnemu napajanju na 20 kV. RTP Bršljin se sam napaja po dvosistemskem DV Hudo-Bršljin. Ostale RTP: Gotna vas, Metlika in Črnomelj pa so vse z istim vodom radialno napajanje iz RP Hudo. 110 kV napajalno omrežje na tem območju ne zagotavlja kriterija (N-1). Na tem območju je najbolj kritičen izpad na odseku RP Hudo-RTP Gotna vas, ko ostane brez napajanja celo območje Bele krajine in Gotne vasi.

V podjetju Elektro Ljubljana d.d. sistemsko spremljamo kakovost električne energije. Kakovost električne energije (KEE) se spremlja po standardu EN50160. Meritve se sistemsko izvajajo na VN, SN in NN napetostnem nivoju. Rezultati meritve kažejo, da na področju DE Novo mesto ni odstopanj KEE glede na ostala področja ELLJ. Elektro Ljubljana skladno z Načrtom razvoja omrežja za desetletno obdobje od 2005 do 2014 za reševanje problemov napajanja ter povečanju kvalitete dobave z električno energijo na območju Dolenjske predvideva izgradnjo naslednjih objektov:

1. RTP 110/20 kV Gotna vas - Predvidena je postavitev tretjega transformatorskega 110 kV polja in vgradnja tretjega transformatorja 31,5 MVA (110/20 kV) izključno za potrebe napajanja nemirnega pogona v Revozu. Predviden začetek gradnje v letu 2006.
2. DV 2X110 kV Grosuplje - Trebnje (34 km) s katerim bo zagotovljeno rezervno napajanje Dolenjske in Bele krajine ter predstavlja paralelno povezavo obstoječi šibki povezavi med Kočevjem in Novim mestom. Idejni projekt je narejen v končni obdelavi je državni lokacijski načrt. Predviden začetek gradnje v letu 2006.
3. RTP 110/20 kV Trebnje - izgradnja novega DV 110 kV polja ter izgradnja novega TR polja 110 kV in vgraditev drugega transformatorja 20 MVA. Predviden začetek gradnje v letu 2006.
4. DV 2X110 kV Bršljin - Gotna vas (cca 8 km) - S sklenitvijo 110 kV zanke okoli Novega mesta zagotovimo kvalitetno dvostransko napajanje. Program priprave občinskega lokacijskega načrta je bil potrjen. Faza izdelave primerjalne študije variant poteka tras v fazi priprave osnutka občinskega lokacijskega načrta. Predviden začetek gradnje v letu 2009.
5. V naslednjem obdobju je za izboljšanje napajanja in energetske situacije na območju Dolenjske predvidena tudi izgradnja DV 2X110 kV Kočevje - Črnomelj (cca 34 km), RTP Šentjernej in rekonstrukcija obstoječega DV 110 kV Hudo - Kočevje (zamenjava vodnikov in povečanje prenosne zmogljivosti).

Najpogostejše težave nastajajo pri umeščanju v prostor oziroma izboru in optimizaciji možnih variant tras novih DV 110 kV. Predvsem je močno izražen psihosocialni vidik (vpliv na izgled v prostoru, razvrednotenje cene zemljišč, neutemeljena bojazen pred vplivi elektromagnetnih polj itd.), kar vse močno vpliva na podaljšanje vseh postopkov izdelave predlogov lokacijskih načrtov. Postopke priprave lokacijskih načrtov v skladu z zakonom vodi pristojen organ (MOP ali občina).

Načrtovanje 110 kV prenosnega omrežja je naravno k dvigu zanesljivosti in razpoložljivosti prenosnih daljnovodov, ki napajajo to področje. Osrednja razdelilna postaja za Novo mesto, Trebnje in Belo krajino je **RP Hudo**, ki je povezana s 110 kV daljnovodi z: RTP 400/110 kV Krško, Te Brestanico in RTP 400/220/110 kV Beričevo (po 110 kV omrežju Beričevo - Grosuplje - Kočevja - Hudo). Zanesljivost napajanja tega področja se je dodatna 110 kV povezava med RP Hudo in RTP Krško, ki bo omogočila zagotavljanje napajanja RP Hudo v najbolj neugodnih primerih. Ta DV povezava neposredno vpliva na dvig zanesljivosti napajanja RP Hudo in s tem distribucijskega omrežja na področju Dolenjske in Bele krajine. V načrtu razvoja prenosnega omrežja v R. Sloveniji od leta 2005 do 2014 je tudi izgradnja druge transformacije v RTP 400/110 kV Krško. Priprave na to investicijo že potekajo.

Izgradnja daljnovoda 2x400 kV Beričevo - Krško predstavlja del 400 kV zanke slovenskega EE sistema, zato je njena izgradnja pomembna predvsem za zanesljivost prenosa na nacionalnem

nivoju. Investicija se nahaja v postopku pridobivanja državnega lokacijskega načrta, ki ga vodi Ministrstvo za okolje in prostor (MOP). Trenutno je rok izgradnje predviden v letu 2007 vendar se lahko še zamakne. Zanesljivost napajanje področja Dolenjske in Bele krajine je v prvi fazi neposredno odvisna od kvalitetnih 110 kV povezav med RP 110 kV Hudo in ostalim 110 kV omrežjem ter v drugi fazi z zanesljivostjo 400 kV omrežja.

Z izgradnjo RTP 400/110 kV Krško je področje Dolenjske, Bele krajine in Posavja dobilo močan in zanesljiv vir napajanja, ki z ustreznim 110 kV omrežjem zagotavlja zanesljivo oskrbo potrošnikov. v študijah omenjena RTP 400/110 kV Hudo na osnovi trenutnih obremenitev omrežja in prognoze do leta 2020 predstavljala alternativo obstoječi RTP 400/110 kV Krško. Ko bo obremenitev v RP 110 kV Hudo presegala 200 MW bo po kriterijih načrtovanja prenosnega omrežja v načrt vključena RTP 400/110 kV Hudo z vzankanjem 400 kV daljnovoda Beričevo - Krško. Po sedanjih predvidevanjih se to ne bo zgodilo pred letom 2020.

*Vprašanje državnega svetnika
mag. Adolfa Zupana je bilo
objavljeno v Poročevalcu št. 3/
2005.*

ODGOVOR MINISTRSTVA ZA DELO, DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE

na vprašanje državnega svetnika Jožeta Ilca glede nadzora nad izvajanjem določb zakona o delovnih razmerjih, izvršilnih predpisov, kolektivnih pogodb in splošnih aktov delodajalca v zdravstvenih ustanovah

Državni svetnik Jože Ilc je Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve oziroma Inšpektoratu RS za delo zastavil vprašnji glede nadzora nad izvajanjem določb zakona o delovnih razmerjih, izvršilnih predpisov, kolektivnih pogodb in splošnih aktov delodajalca v zdravstvenih ustanovah, kaj smo ob tem ugotovili in kako smo ukrepali.

Inšpektorat RS za delo je tako kot v preteklih letih tudi v letu 2004 in v letu 2005 opravljal ustrezne inšpekcijske nadzore nad izvajanjem predpisov, ki sodijo v njegovo delovno področje. Na podlagi Standardne klasifikacije dejavnosti, vzpostavljene na podlagi Uredbe o uvedbi in uporabi standardne klasifikacije dejavnosti (Uradni list RS, št. 34/94, 3/95, 33/95 in 15/96), vodi Inšpektorat RS za delo statistične podatke skupaj za dejavnosti zdravstva in socialnega varstva. Ker leto 2004 s statističnega vidika predstavlja zaključeno celoto, je odgovor inšpektorata oprt na statistične podatke za leto 2004. V letu 2004 je inšpektorat v dejavnosti zdravstva in socialnega varstva na področju nadzora delovnih razmerij opravil 157 inšpekcijskih pregledov, v glavnem na podlagi prijav. Pri tem so od 4.090 kršitev ugotovili le 72 kršitev dejavnosti zdravstva in socialnega varstva.

Precej več inšpekcijskih pregledov je bilo v tej dejavnosti opravljenih v letih 2000 do 2003, saj je inšpektorat na tem področju izvajal tudi usmerjene akcije nadzora. Usmerjene akcije, v katerih je bilo pod drobnogledom tudi delo zdravnikov, zobozdravnikov ter drugega zdravstvenega osebja, so bile:

- v letu 2000:
  - Akcija nad zaposlovanjem in varnim delom v dejavnosti zdravstvenega in socialnega varstva

- v letu 2003:
  - Akcija nadzora nad izvajanjem delovne zakonodaje in predpisov o varnosti in zdravju pri delu pri delodajalcih, ki opravljajo zasebno zobozdravstveno dejavnost in
  - Akcija nadzora nad izvajanjem delovne zakonodaje in predpisov o varnosti in zdravju pri delu v domovih starejših občanov ter v centrih za socialno delo.

Aktivnosti inšpektorata za delo pa niso usmerjene samo v iskanje kršitev predpisov, ki urejajo delovnopravno področje, v smislu preventivnega delovanja inšpektorji zelo pogosto tudi nudijo strokovno pomoč v zvezi s predpisi, ki jih sicer nadzorujejo. Na inšpektorat se pogosto obračajo z vprašanji tako delavci kot delodajalci, pogosto pa tudi druge zainteresirane osebe. Tako lahko tudi na podlagi njihovih vprašanj zaznamo probleme v praksi in jih poskušamo rešiti s seznanjanjem z zakonodajo (ki se naglo spreminja in dopolnjuje) ter s seznanjanjem delavcev in delodajalcev, da bi tako preprečili kršitve zakonodaje, ki jim botruje pomanjkljiva informiranost.

S področja zdravstva se je največ vprašanj nanašalo na:

1. delo na podlagi pogodb civilnega oz. avtorskega prava
2. nadomeščanje začasno odsotnih zaposlenih delavcev
3. delo tujcev
4. posredovanje delavcev
5. delo že upokojenih delavcev
6. dopolnilno delo
7. delovni čas, vodenje evidenc o delovnem času ter zagotavljanje odmorov in počitkov.

Glede vprašanja, kaj smo ugotovili pri nadzoru in kako smo ukrepali, pa najprej pojasnjujemo pristojnosti Inšpektorata RS za delo.

Inšpektorat RS za delo je v skladu s 1. členom zakona o inšpekciji dela pristojen opravljati inšpekcijski nadzor nad izvajanjem zakonov, drugih predpisov, kolektivnih pogodb in splošnih aktov, ki urejajo delovna razmerja, plače in druge prejemke iz delovnega razmerja, zaposlovanje delavcev doma in v tujini, sodelovanje delavcev pri upravljanju ter varnost in zdravje pri delu, če s predpisi ni določeno drugače.

Delovna razmerja na splošno ureja zakon o delovnih razmerjih, ki v 227. členu določa, da nadzor nad izvajanjem določb tega zakona, izvršilnih predpisov, kolektivnih pogodb in splošnih aktov delodajalca, ki urejajo delovna razmerja, opravlja Inšpektorat RS za delo.

Glede izpolnjevanja pogojev za opravljanje dela zakon o delovnih razmerjih (Ur. l. RS, št. 42/2002, v nadaljevanju ZDR) določa, da mora delavec, ki sklene pogodbo o zaposlitvi, izpolnjevati predpisane s kolektivno pogodbo ali splošnim aktom delodajalca določene oziroma s strani delodajalca zahtevane in v skladu z zakonom objavljene pogoje za opravljanje dela.

Če sklene delodajalec - pravna oseba - pogodbo o zaposlitvi z osebo, ki ne izpolnjuje pogojev za opravljanje dela, je za takšno ravnanje predpisana globa najmanj 1.000.000 tolarjev; za delodajalca - fizično osebo - je za isti prekršek predpisana globa najmanj 500.000 tolarjev, globa najmanj 80.000 tolarjev pa je predpisana za odgovorno osebo delodajalca - pravne osebe.

Iz tega izhaja, da Inšpektorat RS za delo opravlja nadzor glede izpolnjevanja pogojev za opravljanje dela zdravnikov v smislu 20. člena zakona o delovnih razmerjih.

Kdo lahko opravlja delo v zdravstveni dejavnosti in kakšne pogoje mora za to izpolnjevati, aktivno določata že zakon o zdravstveni dejavnosti in zakon o zdravniški službi. V skladu z zakonom o zdravstveni dejavnosti (Ur. l. RS, št. 36/04 - uradno prečiščeno besedilo) lahko zdravstveno dejavnost opravljajo na podlagi dovoljenja ministrstva, pristojnega za zdravje, domače in tuje pravne in fizične osebe, če izpolnjujejo s tem zakonom določene pogoje.

Glede delavcev v zdravstvu zakon o zdravstveni dejavnosti določa v 62. členu, da lahko opravljajo zdravstveno dejavnost zdravstveni delavci, ki imajo ustrezno strokovno izobrazbo, so strokovno usposobljeni za samostojno opravljanje dela v s svojem poklicu in izpolnjujejo druge pogoje, določene z zakonom in drugimi predpisi. Določene strokovne naloge s področja zdravstvenega varstva opravljajo tudi zdravstveni sodelavci z ustrezno strokovno izobrazbo nezdravstvene smeri.

Zdravstveno dejavnost kot javno službo pod enakimi pogoji opravljajo javni zdravstveni zavodi ter druge pravne in fizične osebe na podlagi koncesije. Nekatere storitve (dejavnost klinik, lekarniška dejavnost itd.) se v skladu z zakonom lahko opravljajo samo kot javna služba.

Javno službo v zdravstveni dejavnosti lahko opravljajo na podlagi koncesije domače in tuje pravne ter fizične osebe, če izpolnjujejo pogoje, določene z zakonom o zdravstveni dejavnosti. Zasebni zdravstveni delavec oziroma zdravstveni sodelavec pa lahko opravlja zasebno zdravstveno dejavnost pod naslednjimi pogoji, določenimi v 35. členu tega zakona:

- če ima zahtevano izobrazbo za opravljanje predvidene dejavnosti in je usposobljen za samostojno delo v skladu z zakonom,
- če ni v delovnem razmerju,

- če mu ni s pravnomočno sodbo sodišča prepovedano opravljanje zdravstvene službe oz. poklica,
- če ima zagotovljene ustrezne prostore, opremo in ustrezne kadre,
- če pridobi mnenje pristojne zbornice ali strokovnega združenja.

Zakon o zdravniški službi (Ur. l. RS, št. 36/04 - uradno prečiščeno besedilo št. 2) pa določa (v 5. členu), da smejo zdravniško službo v skladu s svojo strokovno usposobljenostjo samostojno opravljati zdravniki specialisti, doktorji dentalne medicine in doktorji dentalne medicine specialisti, če izpolnjujejo z zakonom določene pogoje.

Storitve s področja osnovne zdravstvene dejavnosti opravlja v skladu s 46. členom istega zakona osebni zdravnik s svojimi sodelavci. V razmerju do osebnega zdravnika so vsi drugi zdravniki, ki sodelujejo pri zdravstveni obravnavi posameznika na sekundarni in terciarni ravni, napoteni zdravniki.

Pomemben organ pri zaposlovanju zdravnikov je Zdravniška zbornica Slovenije, ki med drugim spremlja zasedenost zdravniških delovnih mest, nezaposlenim zdravnikom posreduje informacije o prostih zdravniških delovnih mestih, delodajalcem pa informacije o nezaposlenih zdravnikih, prav tako daje mnenja k podeljevanju koncesij zasebnim zdravnikom ter v skladu s potrebami in starostno strukturo zdravnikov posameznih strok načrtuje in odobrava specializacije.

V skladu z zakonom o zdravstveni dejavnosti opravljajo zdravstveni delavci in zdravstveni sodelavci zdravstveno dejavnost v skladu s sprejeto zdravstveno doktrino in s kodeksom medicinske deontologije oziroma z drugimi strokovnimi in etičnimi kodeksi.

Poleg določbe 20. člena zakona o delovnih razmerjih, ki se nanaša na pogoje za opravljanje dela, pa je v zvezi s pristojnostjo Inšpektorata RS za delo glede opravljanja dela zdravnikov treba omeniti tudi določbo 11. člena zakona o delovnih razmerjih ni 5. člena zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno.

Zakon o delovnih razmerjih v 11. členu izrecno določa, da se delo ne sme opravljati na podlagi pogodb civilnega prava, če obstajajo elementi delovnega razmerja, razen v primerih, ki jih določa zakon (pri tem pripominjamo, da zakon o zdravniški službi in zakon o zdravstveni dejavnosti, ki se uporabljata kot lex specialis, ne predvidevata izjeme).

Kršitev 11. člena zakona o delovnih razmerjih je v 231. členu istega zakona opredeljena kot prekršek, za katerega je predvidena globa:

- za delodajalca - pravno osebo v višini 300.000 tolarjev,
- za delodajalca - fizično osebo v višini 200.000 tolarjev,
- za odgovorno osebo delodajalca v višini 100.000 tolarjev.

Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno pa v 5. členu definira in prepoveduje zaposlovanje na črno.

Glede ugotovitev nadzora pa moramo še enkrat poudariti, da inšpektorat vodi statistične podatke glede na posamezne institute delovnopravne zakonodaje, po posameznih dejavnostih, zato nima statističnih podatkov o tem, koliko kršitev se nanaša neposredno na zdravnike.

V letu 2004 je inšpektorat v obravnavani dejavnosti ugotovil 18 kršitev določb zakona o delovnih razmerjih, ki urejajo sklenitev pogodbe o zaposlitvi, med katere sodita tudi omenjeni določbi 11. in 20. člena zakona o delovnih razmerjih.

Inšpektorji so v letu 2004 evidentirali le 6 kršitev 20. člena zakona o delovnih razmerjih. Od tega se je 5 kršitev nanašalo na nedoločitev

pogojev za opravljanje dela v splošnem aktu, med tem ko se je 1. kršitev nanašala na sklenitev pogodbe o zaposlitvi z osebo, ki ne izpolnjuje pogojev za opravljanje dela.

V dveh primerih pa je bilo ugotovljeno, da je delodajalec v dejavnosti zdravstva in socialnega varstva z delavci sklenil pogodbo o delu, kljub obstoju elementov delovnega razmerja, kar predstavlja kršitev 11. člena zakona o delovnih razmerjih. Na splošno pa inšpektorat ugotavlja, da je v dejavnosti zdravstva delo na podlagi pogodb civilnega prava precej pogosto. V enem od primerov so inšpektorji ugotovili, da pri delodajalcu s področja zdravstva, ki zaposluje le 11 zdravnikov s pogodbo o zaposlitvi, po pogodbah civilnega prava (pogodbah o delu), opravlja delo kar 18 zdravnikov, od katerih jih je 16 zaposlenih pri drugem delodajalcu, dva pa sta upokojena. Pogodbe o delu so sklenjene za specialistično obravnavo določenih kategorij pacientov - npr. specialistični pregledi managerjev, urološke preiskave itd. Pogodbeno delo poteka v specialističnih ambulantah enkrat do trikrat na teden. Delavci opravijo na podlagi pogodb o delu od 15 do 60 ur na mesec.

V dejavnosti zdravstva in socialnega varstva pa je inšpektorat v letu 2004 v 4 primerih ugotovil zaposlitev na črno, kar predstavlja kršitev 5. člena zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno. Inšpektorji so v primeru ugotovljenih kršitev ukrepali v skladu s pooblastili.

Inšpektorat RS za delo bo v letu 2005 opravilo Akcijo nadzora v zvezi z izvajanjem delovnopravne zakonodaje, predpisov o zaposlovanju in delu tujcev ter predpisov o varnosti in zdravju pri delu v zdravstveni dejavnosti, ki jo opravljajo javni zavodi in druge pravne in fizične osebe na podlagi koncesij ter subjekti, ki jo opravljajo kot zasebno zdravstveno dejavnost.

---

*Vprašanje državnega svetnika
Jožeta Ilca je bilo objavljeno v
Poročevalcu št. 3/2005.*

ODGOVOR MINISTRSTVA ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

na vprašanje državnega svetnika Antona Peršaka v zvezi s poklicnim športom v Sloveniji

---

Organizacijo in delovanje športnih organizacij ne ureja v prvi vrsti zakonodaja s področja športa, temveč ta vprašanja rešuje na eni strani, zakon o društvih in civilna športna sfera avtonomno (status društev, licenciranje, registracija), na drugi strani pa predpisi s področij (delovnopravno, civilnopravno, davčno), ki tudi niso v pristojnosti ministrstva, pristojnega za šport.

V zvezi s problematiko profesionalizacije v športu in s tem povezanimi vprašanji poslovanja športnih organizacij smo na ministrstvu, pristojnem za šport, dne 4. 10. 2004, sklicali sestanek z nacionalnimi panožnimi športnimi zvezami in Olimpijskim komitejem Slovenije, kjer je bil med drugim obravnavan tudi vidik profesionalizacije v športu in poslovanja športnih organizacij. Ugotovljeno je bilo, da se kaže potreba po opredelitvi statusa profesionalnih organizacij v športu in pogojev za njihovo poslovanje, kar bo potrebno upoštevati predvsem ob spremembah zakona o društvih in zakona o športu. Spremembe obeh zakonov so v programu dela vlade.

Sedani zakon o športu že ureja status poklicnih športnikov in zasebnih športnih delavcev. Na podlagi zakonskih sprememb in dopolnitev teh statusov načrtujemo tudi ustrezne spremembe podzakonskih aktov, ki urejajo status poklicnih športnikov in zasebnih športnih delavcev. Poudariti pa je potrebno, da urejanje tega vprašanja ni vezano izključno na spremembe predpisov, ki so v pristojnosti ministrstva, pristojnega za šport. Pri urejanju statusa in poslovanju poklicnih športnikov gre za širšo problematiko in vprašanja, ki jih urejajo tudi drugi predpisi, in sicer predvsem davčna

zakonodaja ter predpisi s področja zaposlovanja (delovna dovoljenja) in urejanja statusa tujcev (pravica do bivanja).

Potem ko bodo poklicni športniki in športni delavci organizirani v ustrezne reprezentativne sindikate, bo ministrstvo, pristojno za šport, v okviru svojih pristojnosti sodelovalo v postopkih sprejemanja ustrezne kolektivne pogodbe za ta področja. Pri tem pa je potrebno poudariti, da na področju športa ministrstvo, pristojno za šport, praviloma ne zaposluje športnikov in športnih delavcev in ne more biti na strani delodajalca stranka pri sklepanju kolektivnih pogodb.

Na koncu lahko ugotovimo, da je ministrstvo, pristojno za šport, že samo zaznalo potrebo po določenih spremembah in novih rešitvah na področju statusa in poslovanja profesionalnih organizacij in fizičnih subjektov na področju športa. V to smer so že tudi sprejeti programi dela ministrstva. Upoštevati pa je potrebno tudi dejstvo, da gre za dokaj zapletena vprašanja, ki posegajo v pristojnost različnih sektorjev, predvsem pa tudi dejstvo, da gre za dokaj občutljiva vprašanja poseganja države v avtonomijo športa. Pri pripravi novih rešitev bo nedvomno potrebno upoštevati vse navedene vidike.

---

*Vprašanje državnega svetnika
Antona Peršaka je bilo
objavljeno v Poročevalcu št.
3/2005.*

ODGOVOR MINISTRSTVA ZA ZUNANJE ZADEVE

na vprašanje državnega svetnika Marjana Maučeca v zvezi z ureditvijo mejnega vprašanja z republiko Hrvaško

---

Ministrstvo za zunanje zadeve RS se je ves čas pogajanj o novi in usklajeni slovenski-hrvaški meji zavzemalo za pravično rešitev na podlagi aktov, ki so že doslej opredeljevali kopensko mejo (Ustava RS, Zakon o območjih okrajev in občin ter stališče Badinterjeve komisije), ter načel v sprejetih dokumentih, ki opredeljujejo mejo na

morju (Pomorski zakonik, Memorandum o Piranskem zalivu in Stališča Državnega zbora RS o meji na morju).

V navedenih aktih so upoštevana zgodovinska in pravna dejstva, na osnovi katerih je bil pripravljen osnutek Pogodbe med Republiko

Slovenijo in Republiko Hrvaško o skupni državni meji, ki sta jo leta 2001 potrdili obe vladi. Pogodba ni bila uveljavljena, ker hrvaška stran ni uspela zaključiti potrebnih notranjepравnih postopkov, ki bi privedli do podpisa pogodbe in njene ratifikacije v parlamentih obeh držav.

Ministrstvo za zunanje zadeve RS poudarja, da je zavezano spoštovati načela pravne države in akte, ki jih je le-ta sprejela. To pomeni, da s svojimi (novimi) zahtevami ne more segati preko z uveljavljenimi pravnimi akti opredeljene državne meje (kar izhaja iz obrazložitve vprašanja) niti ne sme prikrojevati načel, vsebovanih v mednarodnem pravu.

Ministrstvo zato ponovno ugotavlja, da so dosedanja pogajanja o meji potekala ob spoštovanju navedenih načel in iz njih izhajajočih kriterijev ter da so bili dosežki usklajeni in uravnoteženi. Kot pomembnejši element izdvajamo ohranitev teritorialnega dostopa Slovenije do mednarodnih voda. Glede na povedano Ministrstvo za zunanje zadeve RS ne vidi razlogov, ki bi utemeljevali potrebo po preoblikovanju dosedanjih stališč ali po sprejemu nove resolucije o meji.

---

*Vprašanje državnega svetnika
Marjana Maučeca je bilo
objavljeno v Poročevalcu št. 5/
2005.*

ODGOVOR MINISTRSTVA ZA PRAVOSODJE

na vprašanje državnega svetnika mag. Adolfa Zupana glede dela okrožnih državnih tožilcev v Republiki Sloveniji

---

Z vašim dopisom št. 710-01/90-2/43 z dne 16.2.2005 ste nam v odgovor poslali vprašanje državnega svetnika mag. Adolfa Zupana v zvezi z delom državnih tožilcev.

Državni svetnik se zanima za število zadev pri državnih tožilstvih v letih 2003 in 2004, pri katerih je državni tožilec po preiskovalnih dejanjih brez zakonske podlage vložil obtožni predlog, za število zadev v letih 2003 in 2004, kjer tožilec ni začel kazenskega postopka, pa bi ga moral, ter zakaj se o teh stvarih ne vodi ustrezna evidenca.

S tem v zvezi smo začasnega vodjo Vrhovnega državnega tožilstva RS prosili, da nam v smislu 66.d člena zakona o državnem tožilstvu posreduje potrebne podatke.

Iz poročila začasnega vodje Vrhovnega državnega tožilstva RS izhaja sledeče:

Če državni tožilec zahteva preiskavo ali vloži neposredni obtožni akt, sodišče oceni utemeljenost le-tega. Če bi obtožni akt ne imel "podlage v zakonu", bi sodišče kazenskega postopka ne dovolilo. Če pa je preiskovalni sodnik uvedel preiskavo po zahtevi državnega tožilca, če je obtožnica postala pravnomočna ali je bil obtožni predlog poslan obdolžencu, pomeni, da je sodišče priznalo upravičenost pregona in se kazenski postopek začne. Državni tožilec torej ne more voditi kazenskega postopka brez "podlage v zakonu". Kazenski postopek vodi le sodišče, ne državni tožilec.

Na vprašanje, v koliko primerih v letih 2003 in 2004 tožilec ni začel kazenskega postopka, pa bi ga moral, bi lahko odgovorili le, če bi za ti dve leti pregledali vse spise, v katerih je državni tožilec ovadbo zavrzel. Po vsebinskem pregledu vsakega posameznega spisa bi šele bilo mogoče podati oceno o morebitnem neutemeljenem zavrženju. Primerov, ko so državni tožilci zavrgli ovadbe, je vsako leto povprečno 13.000, za tolikšen obseg stalnega pregledovanja pa je premalo višjih in vrhovnih državnih tožilcev. Sicer pa državni tožilec o vsakem zavrženju ovadbe in o razlogih za zavrženje obvesti oškodovanca, ki lahko sam prevzame pregon.

O primerih, ki jih navaja Adolf Zupan Vrhovno državno tožilstvo ne vodi posebne evidence, pač pa o ugotovitvah splošnih nadzorstvenih pregledov in pregledov posameznih spisov vrhovni državni tožilci obvestijo prizadete okrožne državne tožilce, poročila o splošnih nadzorstvenih pregledih pa so poslana tudi Ministrstvu za pravosodje.

---

*Vprašanje državnega svetnika
mag. Adolfa Zupana je bilo
objavljeno v Poročevalcu št. 3/
2005.*

ODGOVOR MINISTRSTVA ZA ZUNANJE ZADEVE

na pobudo državnega svetnika Jožefa Jeraja v zvezi z odstranitvijo vodje Biroja za slovensko narodno skupnost pri Vladi Zvezne dežele Koroške

---

Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije se strinja z oceno Državnega sveta RS, da je mag. Vladimir Smrtnik s svojimi prizadevanji pomembno prispeval k delovanju organizacij koroških Slovencev in h krepitvi regionalnega sodelovanja na obmejnem območju.

Mag. Smrtnik je bil znotraj deželne vlade premeščen iz mesta vodje Urada za slovensko narodno skupnost na enako ovrednoteno mesto na Uradu za vodno gospodarstvo, kjer je nekoč že delal.

Pomembno je, da Urad za slovensko narodno skupnost, ki ga je v svojem prvem mandatu ustanovil deželni glavar Jörg Haider, obstaja še naprej. Za zasedbo mesta vodje urada bo objavljen javni razpis.

Pričakujemo, da bo na mesto vodje urada imenovan nekdo, ki bo poleg izpolnjevanja formalnih pogojev tudi priznan in bo užival zaupanje v krogih slovenske narodne skupnosti.

Ministrstvo za zunanje zadeve RS se bo v okviru svojih pristojnosti še naprej zavzemalo za uresničevanje pravic slovenske manjšine v Avstriji.

---

*Vprašanje državnega svetnika
Jožefa Jeraja je bilo objavljeno
v Poročevalcu št.
4/2005.*

ODGOVOR MINISTRSTVA ZA NOTRANJE ZADEVE

na vprašanje državnega svetnika Marjana Maučeca glede kaznovanja tujih pravnih oseb in njihovih odgovornih oseb zaradi kršitve predpisov o varnosti cestnega prometa

---

Državni svetnik Marjan Maučec je zastavil Ministrstvu za notranje zadeve vprašanje, zakaj se zaradi storitve prekrška ne kaznuje poleg voznika tudi tuje pravne in odgovorne osebe, kadar to obligatorno določa zakon o varnosti cestnega prometa.

Odgovor Ministrstva za notranje zadeve:

Pri ukrepanju zoper storilce prekrškov s področja varnosti cestnega prometa ukrepa policija v zakonsko določenih okvirih in skladno s svojimi predpisi.

Pri ukrepanju zoper tuje pravne osebe izhaja policija iz zakona o prekrških (Ur. l. RS, št. 7/03 in 86/04 - v nadaljevanju ZP-1), po katerem so tuje pravne in odgovorne osebe glede obveznosti in odgovornosti izenačene z domačimi, kar pomeni, da so enako kot domače odgovorne za prekrške, storjene na ozemlju Republike Slovenije. Pri tem je treba upoštevati določbo drugega odstavka 13. člena ZP-1, po kateri je pravna oseba lahko odgovorna za prekršek druge osebe, če je v predpisu o prekršku tako določeno. Pri ugotavljanju odgovornosti pravne osebe, ki zaposluje druge osebe, je treba upoštevati tudi druge določbe, zlasti 14. člen ZP-1. Odgovornost odgovorne osebe, ki je tesno povezana z odgovornostjo pravne osebe, je v skladu z drugim odstavkom 15. člena ZP-1 podana le, če je bil prekršek storjen z njenim dejanjem ali opustitvijo dolžnega nadzorstva. Protipravnost ravnanja ali opustitev nadzorstva je treba v postopku dokazati, to pa je pri tujih pravnih in odgovornih osebah praviloma dolgotrajno, pa tudi težavno opravilo.

Ugotavljanje dejstev in zbiranje dokazov poteka v teh primerih preko nudenja pravne pomoči, ki je urejeno z bilateralnimi sporazumi, sklenjenimi med Republiko Slovenijo in drugimi državami. Ta pravna pomoč obsega le pregon storilca prekrška in postopek do izdaje in pravnomočnosti odločbe o prekršku. Ko policija kot prekrškovni organ odloči o prekršku, pošlje pravnomočno odločbo, s katero je izrekla globo, pristojnemu davčnemu organu, ki globo izterja po določbah zakona, ki ureja prisilno izterjavo davkov v skladu z določbo prvega odstavka 202. člena ZP-1 (in ne ZIKS, kot je navedeno v vprašanju).

V takih primerih izpelje policija postopek do izdaje in pravnomočnosti odločbe o prekršku, ker pa prisilna izvršba za izterjavo globe, izrečene za prekršek, ni celostno urejena, saj ne obsega prekrškov s področja cestnega prometa, je povsem mogoče, da nekateri tovrstni postopki ne učakajo epiloga. Vendar pa izvrševanje sankcij za prekrške ni v pristojnosti policije, ampak v tem okviru sodi v delovno področje Ministrstva za finance.

---

*Vprašanje državnega svetnika
Marjana Maučeca je bilo
objavljeno v Poročevalcu št. 4/
2005.*

ODGOVOR MINISTRSTVA ZA FINANCE

na vprašanje državnega svetnika Marjana Maučeca glede razlage tretjega odstavka 4. člena Uredbe o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih dohodkov, ki se ne vštevajo v davčno osnovo

---

V zvezi z vprašanjem državnega svetnika Marjana Maučeca glede razlage tretjega odstavka 4. člena Uredbe o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih dohodkov, ki se ne vštevajo v davčno osnovo (Ur. l. RS, št. 142/04 in 7/05, v nadaljevanju: Uredba), pojasnjujemo:

V tretjem odstavku 4. člena Uredbe je določeno, da se, če je narava dela takšna, da se v pretežni meri opravlja izven sedeža delodajalca in se delojemalec vsakodnevno vrača v kraj kjer prebiva, v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja, ne glede na določbe prvega in drugega odstavka tega člena, ne všteva povračilo stroškov prehrane med delom, do višine in pod pogoji, ki so določeni v 2. členu te uredbe.

Navedena določba je posledica dejstva, da v primeru takega načina opravljanja dela ne gre za službeno potovanje, za katero bi bilo potrebno omogočiti neobdavčeno izplačilo dnevnic. Dnevnice kot povračila stroškov za prehrano na službenem potovanju so namenjene tistim delojemalcem, ki jih delodajalec napoti na, glede na običajen, praviloma v pogodbi o zaposlitvi določen kraj opravljanja dela, izredno pot. Pri delojemalcih, katerih delo je takšne narave, da se opravlja izven sedeža delodajalca (serviserji, trgovski potniki

...) in ki se vsakodnevno vračajo domov, pa ne gre za takšno pot, zato je potrebno, da so z vidika davčne obravnave povračil stroškov za prehrano izenačeni z delojemalci, katerih kraj opravljanja dela je stacionaren.

Iz navedenega sledi, da v primeru, ko je narava dela takšna, da se v pretežni meri opravlja izven sedeža delodajalca in se delojemalec vsakodnevno vrača v kraj, kjer prebiva, skladno s tretjim odstavkom 4. člena uredbe ni možnosti izplačila neobdavčenih dnevnic v skladu s prvim in drugim odstavkom istega člena, ampak le neobdavčenega povračila stroškov za prehrano med delom v skladu z 2. členom Uredbe. To pomeni, da se v primeru takšnega dela skupni znesek, do katerega se povračilo stroškov za prehrano (ne glede na poimenovanje takega izplačila), delojemalcu ne všteva v davčno osnovo, določi na podlagi kriterijev iz 2. člena Uredbe.

---

*Vprašanje državnega svetnika
Marjana Maučeca je bilo
objavljeno v Poročevalcu št. 5/
2005.*

ODGOVOR MINISTRSTVA ZA KULTURO

na vprašanje državnega svetnika Jožeta Ilca glede postopkov denacionalizacije

---

Ministrstvo za kulturo se načeloma strinja z ugotovitvijo državnega svetnika Jožeta Ilca, da postopki za denacionalizacijo potekajo zelo počasi, vendar pa zavrača trditev, da delo ravno na tem ministrstvu poteka tako počasi. Ministrstvo za kulturo je namreč upravni organ, ki zadeve rešuje na I. stopnji, kar je primerljivo z delom upravnih enot. Vsi organi I. stopnje se srečujejo s podobnimi težavami, ki so bile na raznih sestankih na državni ravni že večkrat izpostavljene. Na MK so postopki, ki jih vodijo delavci oddelka za denacionalizacijo, še kompleksnejši, saj obsegajo prav vsa področja denacionalizacije, ki so pri upravnih enotah razdeljena na posamezne oddelke. To pomeni tudi zelo široko poznavanje zakonodaje od obdobja nacionalizacije do danes (kanonsko pravo, kompletna nacionalizacijska zakonodaja od leta 1944 dalje, združna zakonodaja, poveljne mednarodne pogodbe, lastninjenje podjetij, dedovanje, gradbena zakonodaja, organizacija podjetij, delniške družbe, stanovanjski zakon, državljske zakone, stavbna zemljišča, spomeniško varstvo ...). Po vseh statističnih podatkih sodeč, ministrstvo ne rešuje zahtevkov nič počasneje kot drugi primerljivi organi. Že v našem dopisu z dne 10. 6. 2004 na podobno vprašanje svetnika Ilca smo našli tudi nekaj konkretnih problemov, s katerimi se srečuje ministrstvo pri svojem delu. Vse naštetu še vedno velja, zato ne bomo ponavljali.

Dodajamo nekaj statističnih podatkov o zahtevkih za denacionalizacijo pri MK - stanje na dan 31.3. 2005:

- vloženih je bilo 977 zahtev za denacionalizacijo (od tega 44 odstopov od leta 2000 do danes, kar pomeni 44 novih zahtevkov)
- 767 zadev je bilo pravnomočno rešenih
- v 51 zadevah teče upravni spor na Upravnem sodišču RS ali Vrhovnem sodišču RS

- 150 zadev še ni rešenih, od tega je v 37 primerih postopek prekinjen zaradi rešitve predhodnega vprašanja, ki spada v pristojnost drugega organa (predvsem ugotavljanje državljanstva). V ostalih zadevah je postopek v teku, v večini je bilo že odločeno o zahtevku, bodisi da ne gre samo še za povrnitev vlaganj ter ugotavljanje zmanjšane ali povečane vrednosti, bodisi da je bila izdana delna odločba o delu zahtevka, kjer je bilo dejansko stanje že dokončno razčiščeno. V 4 zadevah je bila izdana odločba, sklep ali delna odločba, ki pa še ni pravnomočna.

Na drugo postavljeno splošno vprašanje, kako je mogoče, da se tudi nekaj let ničesar ne premakne na ministrstvu, ne moremo podati konkretnega odgovora, ob tem pa ponovno poudarjamo predvsem to, da so denacionalizacijski postopki najtežji upravni postopki, saj vsebujejo elemente, ki so po svoji vsebini bolj podobni civilnemu pravdnemu postopku, le da so z zakonom odkazani v reševanje upravnih organov. Gre za premoženjskopravne postopke, v katerih je udeleženih več strank z nasprotujočimi interesi, ki jih praviloma rešujejo sodišča, ne pa upravni organi. Upravni organi so v teh postopkih v vlogi razsodnika.

Glede na vse navedeno menimo, da so zadrževanja svetnika Ilca o prepočasnem reševanju denacionalizacijskih zahtev samo na Ministrstvu za kulturo neutemeljena.

---

*Vprašanje državnega svetnika
Jožeta Ilca je bilo objavljeno v
Poročevalcu št. 4/2005.*

ODGOVOR VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

na vprašanje državnega svetnika Dora Hvalice glede uporabe aditivov v zdravilih, hrani in kozmetiki

---

Državni svet Republike Slovenije je naslovil na Ministrstvo za zdravje dopis št. 530-02/99-2/21 z dne 16.03. 2005 s pisnim poslanskim vprašanjem državnega svetnika Dora Hvalice glede uporabe aditivov v zdravilih, hrani in kozmetiki.

Na pisno vprašanje državnega svetnika gospoda Dora Hvalice: "Kdo in na kakšen način spremlja, preverja in ukrepa na področju uporabe aditivov v zdravilih, hrani in kozmetiki? Ali ima potrošnik pravico vedeti oz. ali ima proizvajalec dolžnost opozoriti na stopnjo potrebnosti, nepotrebnosti ali tveganosti uporabe posameznega aditiva?", posredujemo naslednji odgovor.

Po definiciji je aditiv (dodatek) vsaka snov, ki se običajno sama ne uporablja oziroma uživa kot živilo in ne predstavlja običajne, tipične sestavine živila, se pa namensko dodaja živilu iz tehnoloških razlogov v proizvodnji, predelavi, pripravi, obdelavi, pakiranju, transportu, hrambi in se zato nahaja v živilu in s tem posredno ali neposredno postane sestavina živila.

V proizvodnji živil se smejo uporabljati le dovoljeni aditivi. Dovolijo se samo tisti aditivi, ki so tehnološko potrebni, ne zavajajo potrošnika in ne predstavljajo tveganja za zdravje ljudi.

Glede na funkcionalne lastnosti se uvrščajo med aditive: sladila, barvila, konzervansi, antioksidanti, emulgatorji, sredstva za zgostitev, želirna sredstva, stabilizatorji, ojačevalci arome, kisline, sredstva za uravnavanje kislosti, sredstva proti sprijemanju, modificiran škrob, sredstva za vzhajanje, sredstva proti penjenju, sredstva za glaziranje, emulgirna sol, utrjevalci, sredstva za ohranjanje vlage, sredstva za povečanje prostornine, sredstva za obdelavo moke in potisni plini.

Za vsako snov, ki se jo namerava uporabiti kot dodatek (aditiv), morajo predhodno ustrezne znanstvene ustanove opraviti **oceno tveganja**, kjer se ugotavljajo možne posledice uživanja te snovi na zdravje človeka. V kolikor se v procesu ocenjevanja tveganja ugotovi, da je snov lahko nevarna za zdravje, se njena uporaba ne dovoli.

V kolikor z obstoječimi metodami ni mogoče ugotoviti, da bi bil dodatek lahko nevaren, obstaja pa znanstveni dvom, na primer, da bi ob dolgotrajni uporabi dotičnega aditiva v velikih količinah lahko čez nekaj let prišlo do vplivov na zdravje človeka, se uporabi **previdnostni princip**. Na osnovi previdnostnega principa se začasno dovoli uporaba v omejenih količinah, in to samo v določenih

živilih ali skupinah živil. V oceni tveganja, ki se naredi na podlagi rezultatov testov za akutni toksični učinek, genotoksičnih testov, metaboličnih in farmakoloških testov, dolgoročnih vplivov toksičnosti, vplivov na genski material in ostalih toksikoloških testov ter dodatnih faktorjev negotovosti, postavijo znanstveniki količino ADI, to je količino snovi v miligramih, pikogramih ali nanogramih na kg teže človeka, ki bi jo človek lahko užival vsak dan celo življenje, pa po njihovem obstoječem znanju, ne bi prišlo do posledic za zdravje človeka. Na osnovi te količine, se potem določijo maksimalne količine aditiva za posamezna živila ali skupine živil, ki so določene v nacionalnih ali mednarodnih predpisih (zakonih, pravilnikih, direktivah ali uredbah). Za aditive, ki imajo določene dovoljene omejene količine uporabe se podatki o vplivu na zdravje zbirajo naprej. V kolikor ti podatki ali nove metode določanja varnosti in vplivov na zdravje pokažejo, da bi bilo pametno količino ADI za posamezen aditiv znižati ali povečati ter da bi bilo pametno dovoljeno količino za posamezno živilo ali skupino živil zaradi povečanja ali zmanjšanja uživanja tega živila ali skupine živil v prehrani prebivalstva spremeniti, se vse to odrazi v spremembi predpisov. (Primer: ponovno ocenjevanje tveganja je pokazalo, da bi bilo pametno znižati ADI za sladilo ciklamat iz 11 mg/kg. t.t. na 7 mg/kg t.t. človeka, zato se je uporaba ciklamata v "bonbonih za boljši dah" in v zvečilih gumijih, ki jih uživa veliko ljudi v precejšnjih količinah, prepovedala). Možno pa je seveda uporabo dovoljenega aditiva na osnovi novih znanstvenih ugotovitev ali ugotovitev, ki se pojavijo ob uživanju živil s dotičnimi aditivi prepovedati, in to takoj, ko se nevarnost ugotovi (Primer: zaradi možnosti zadržitve malih otrok z žele bonboni, ki so vsebovali želirna sredstva, ki so v utrohi hitro nabrekala, je bila uporaba takih želirnih sredstev v žele bonbonih takoj s sklepom Komisije EU prepovedana).

V kolikor se v procesu ocene tveganja ugotovi, da posamezen aditiv nikakor ne predstavlja in tudi v bodoče ni nobene možnosti, da bi predstavljal kakršno koli nevarnost za zdravje človeka, znanstveniki ne postavijo ADI, ampak ga dovolijo uporabljati brez kakršnih koli omejitev. V tem primeru dobi uporaba aditiva za posamezna živila ali skupine živil, ki so določene v nacionalnih ali mednarodnih predpisih oznako "quantum satis" (po potrebi), proizvajalci pa so ga dolžni v skladu z načeli dobre proizvodne prakse uporabiti samo toliko, kolikor je za določen namen v živilu nujno potrebno oziroma čim manj.

Dovoljeno uporabo aditivov v živilih ali skupinah živil za celoten svet obravnavajo standardi in/ali smernice, ki jih določa mednarodna organizacija Codex Alimentarius, ki sta jo ustanovili Organizacija Združenih narodov za kmetijstvo in hrano (FAO) in Svetovna zdravstvena organizacija (WHO). V Evropi (EU) imamo od leta 2002 za ocenjevanje tveganja ustanovljeno Evropsko agencijo za varnost hrane, pred tem datumom pa je ocene tveganja pripravljala za ta namen ustanovljen Znanstveni odbor za varnost hrane, v katerega so bili imenovani največji strokovnjaki Evrope za to področje. V Republiki Sloveniji je za pripravo ocen tveganja po Uredbi o koordinaciji delovanja ministrstev in njihovih organov v sestavi, s pristojnostmi na področju varnosti hrane oziroma živil, pri vključevanju v proces analize tveganja (Ur. l. RS 56/2003) zadolžen Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije. Podatki, ki se pojavljajo na internetnih straneh pa so neavtorizirani (navedeni viri seznamov ne obstajajo) in niso znanstveno verodostojni. Njihov cilj ni jasen, posebno, ker poimensko navajajo nekatere proizvajalce, drugih iz branže, ki prav tako uporabljajo iste aditive, pa ne.

V Sloveniji regulira celotno področje aditivov v živilih, ki je harmonizirano na ravni EU, **Pravilnik o aditivih za živila (Uradni list RS, št. 43/04, 8/05)**. V pravilnik so prenešene vse relevantne EU direktive s tega področja ter naštetí vsi po zgoraj opisanem postopku dovoljeni aditivi ter vsa živila ali skupine živil, kjer jih je dovoljeno uporabljati do predpisane količine, ki je po ocenah tveganja varna za zdravje potrošnikov. V kozmetičnih proizvodih so barvila opredeljena v prilogi IV **Pravilnika o sestavi kozmetičnih**

proizvodov (Uradni list RS, št. 20/2001, 46/2003 (105/2003 - popr.), 114/2003 (62/2004 - popr.)) - seznam barvil, ki jih kozmetični proizvodi lahko vsebujejo, ki prav tako prenaša evropsko zakonodajo s tega področja. Seznam barvil, ki se smejo uporabljati v zdravilih, določa **Odredba o barvilih, ki se smejo uporabljati v zdravilih (Uradni list RS, št. 72/00)**. Odredba je tako kot ostala zakonodaja o zdravilih usklajena s pravnim redom Evropske unije.

Vsa v vprašanju navedena barvila (E102, E104, E110, E131, E151, E171) in drugi aditivi so dovoljeni za uporabo v živilih, zdravilih ali kozmetičnih proizvodih v Evropski uniji. S prepovedjo uporabe katerega koli od navedenih barvil ali drugih aditivov, razen v primeru, da bi v Sloveniji odkrili in z oceno tveganja znanstveno potrdili, da je določen aditiv povzročil zdravstvene težave, kar bi nemudoma morali sporočiti Evropski uniji, Evropski agenciji za varnost hrane ali ustreznim inštitucijam za ocenjevanje varnosti kozmetičnih pripomočkov ali zdravil, bi ravnali v nasprotju z v EU harmoniziranimi veljavnimi predpisi ter v nasprotju s Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti (97/C 340/03). Tudi v primeru odkritja možnosti tveganja bi uporabo takega aditiva v Sloveniji lahko prepovedali le začasno, toliko časa, da Evropska agencija za varnost hrane ali ustrežna inštitucija za oceno varnosti kozmetičnih pripomočkov ali zdravil ne bi proučila dokazov, na osnovi katerih je prepoved nastala, ter jih potrdila in dala predlog Komisiji, da z odločbo prepoved uveljavi v vseh članicah EU, ali zavrgla.

Zakonodaja Slovenije in EU zahteva, da so potrošniki obveščeni o vseh sestavinah, vključno z aditivi, ki so v živilu. Pogoje za označevanje obravnava **Pravilnik o splošnem označevanju predpakiranih živil (Ur. l. RS 50/2004)**, ki v Prilogi 2 določa, da morajo posamezni aditivi biti označeni z imenom kategorije (npr. "barvila: ") in navedbo specifičnega imena ali E številke, ki pomeni številko določene snovi (aditiva) v registru aditivov. Tudi ta pravilnik je harmoniziran z zakonodajo EU. Bistvena razlika glede na predpise o označevanju aditivov v stari jugoslovanski zakonodaji je, da po starem ni bilo potrebno na označbi živila takšnotvorno napisati vseh snovi, ki so bile v živilu (aditivov in snovi, prisotnih v manjših količinah), sedaj veljavna zakonodaja pa to zahteva in na ta način daje potrošniku možnost, da si med ponujenimi živilimi iz posamezne skupine živil izbere tako živilo, kot si ga želi (na primer med trdimi bonboni lahko izbira tiste, ki so poceni in vsebujejo veliko aditivov iz skupin barvil, arom, gostil, kislin ipd. ali pa si izbere tiste, ki so na pogled manj privlačni in vsebujejo manj dodatkov). Obveščenost potrošnika in možnost, da vpliva na svojo odločitev je s takim načinom označevanja živil zagotovljena, kar za staro zakonodajo ne bi mogli trditi. Zgoraj citirani pravilnika tudi določa, da morajo biti vse sestavine, ki lahko povzročajo alergijo, med njimi sta določena tudi aditiva žveplov dioksid in žveplov sulfid, najkasneje od 25. novembra naprej posebej označena na označbi (deklaraciji) vsakega predpakiranega živila z namenom preprečevanja alergij na ta aditiva občutljivih potrošnikov.

Naloga Zdravstvenega inšpektorata Republike Slovenije (ZIRS) je varovanje javnega zdravja z inšpekcijskim nadzorom nad izvajanjem predpisov in ukrepov, ki urejajo zdravstveno-sanitarno, zdravstveno-higiensko in zdravstveno-ekološko varstvo prebivalstva.

V okviru tega ZIRS izvaja uradni nadzor aditivov v živilih in kozmetiki z namenom preverjanja skladnosti z zakonodajo ter obravnavanja specifične aktualne problematike, in sicer z letnimi programi nadzora (monitoringa) in poostrenim nadzorom.

Letni program nadzora, ki obsega seznam živil, seznam parametrov, seznam lokacij/merilnih mest ter metodologijo vzorčenja, se pripravlja v sodelovanju z Inštitutom za varovanje zdravja RS (inštitucija, zadolžena za ocenjevanje tveganj) ter Zavodom za zdravstveno varstvo Maribor (laboratorijski preizkusi). Namen poostrenega nadzora pa je, da obravnava problematiko, ki izhaja iz ugotovitev letnega programa, inšpekcijskih pregledov, prijave strank

ali drugih inšpektoratov, podatkov prejetih v okviru hitrega sistema obveščanja iz drugih držav članic EU in iz drugih virov.

V okviru monitoringa je bilo v letih 2002-2004 od skupno približno 1000 analiziranih vzorcev na aditive neustreznih 15 (1.5%). Pri vseh neustreznih vzorcih je ZIRS ukrepal v skladu z Zakonom o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilom (Ur. l. RS, št. 52/00, 42/02, 47/04) in za vsa živila prepovedal promet ter odgovorne nosilce živilske dejavnosti ustrezno kaznoval (10. in 34. člen).

Če povzamemo, so vse največje dovoljene količine posameznih aditivov v posameznih živilih postavljene na podlagi tehnoloških potreb in znanstvenih dokazov o njihovi varnosti. Ustrezni pravni predpisi varujejo potrošnika pred preveliko uporabo aditivov, posebno aditivov, za katere velja previdnostni princip, v posameznih živilih ter zagotavljajo njegovo obveščenost. Jasno pa je tudi, da je od potrošnika odvisno, kakšno živilo si bo kupil in koliko ga bo

pojedel. Predvsem v primeru ljudi z majhno telesno težo (npr. majhnih otrok) obstaja nevarnost, da bi ob enostranski prehrani in uživanju velikih količin določenega izdelka lahko prišlo do prekoračitve ADI vrednosti za posamezen aditiv (na primer sladila ali barvila v brezalkoholni pijači). Prav zato javnozdravstvena stroka in organizacije, ki se ukvarjajo z varstvom potrošnikov, želijo omejiti predstavljanje in reklamiranje živil za otroke in živil, namenjenih otrokom, ki niso v skladu s smernicami zdrave prehrane in ki lahko vsebujejo med drugim tudi veliko aditivov.

Še vedno velja, da je pestra prehrana čim bolj naravnega izvora v zmernih količinah ob upoštevanju čim večje raznolikosti živil in proizvajalcev najboljše izbira.

---

*Vprašanje državnega svetnika
Dora Hvalice je bilo objavljeno v
Poročevalcu št. 4/2005.*

POSVET

URESNIČEVANJE STRATEGIJE SLOVENSKEGA TURIZMA

Državni Svet Republike Slovenije in Turistična zveza Slovenije sta **15. marca 2005** pripravila posvet z naslovom **Uresničevanje strategije slovenskega turizma**. Uvodnih razpravljalcev je bilo 14, udeležence pa sta pozdravila predsednik Državnega sveta Janez Sušnik in predsednik Turistične zveze dr. Marjan Rožič.

Predsednik državnega sveta **Janez Sušnik** je poudaril, da bi se tako, kot se Evropa v tem trenutku pogloblja v Lizbonsko strategijo, Slovenci morali ukvarjati z razvojem turizma. Izrazil je prepričanje, da bo posvet prispeval k temu, da bo turizem prispeval k večji gospodarski rasti in omogočil še več delovnih mest.

Predsednik TZS dr. **Marjan Rožič** je menil, da ima posvetovanje namen pospešiti uresničevanje strategije slovenskega turizma, ki je bila kot odprt dokument sprejet junija 2002. Prav tako je ocenil, da bo gotovo konkreten prispevek k razpravi o tem, kakšna sta usoda in rezultati triletnega uresničevanja strategije in hkrati s tem zakona o pospeševanju turizma. Kot je poudaril, bo celovita razprava o uresničevanju strategije sledila na osnovi analize, ki jo bo pripravilo Ministrstvo za gospodarstvo v okviru posebnega direktorata, ki pokriva področje turizma, vse ocene, mnenja, predlogi, kritike in pobude pa bodo, tako dr. Rožič, skupni prispevek k oceni uresničevanja strategije, ki jo bo pripravilo omenjeno ministrstvo, pri čemer gre za aktivno sodelovanje vseh subjektov uresničevanja strategije razvoja turizma.

Kot prvi razpravljalec je nastopil dr. **Bogomir Kovač**, ki je na kratko orisal razmere na področju oblikovanja razvoja strategije turizma v letih 2001 - 2004. Ugotovil je, da strategija slovenskega turizma deli usodo strateških dokumentov vlade v obdobju 2000-2004 in da v ničemer ni na boljšem in v ničemer ji tudi ni uspelo napraviti resnejšega preboja med skupino strateških dokumentov, s katerimi je vlada v tem času razpolagala. Kot osnovno tezo je navedel trditev, da slovenska turistična strategija ostaja brez ustrezne strokovne spremljave, brez jasne usmeritve, kako in na kakšen način uresničevati temeljne strateške cilje. Navedel je nekaj razvojnih faz razvoja strategije turizma in izpostavil odgovornost Ministrstva za gospodarstvo pri uresničevanju ciljev strategije. Ob koncu svojega

izvajanja je kot enega pomembnejših izpostavil vprašanje, na kakšen način priti do novih pobud, spodbud, motivacij za spremembe in učinkovitejše vodenje slovenskega turizma.

Marjan Hribar, direktor Direktorata za turizem pri Ministrstvu za gospodarstvo, je svoj prispevek na posvetu naslovil z Vloga in pomen države pri izvajanju turistične razvojne politike Slovenije. Uvodoma je dejal, da smo lahko kljub nekaterim zamujenim priložnostim zadovoljni z doseženimi rezultati pri razvoju slovenskega turizma, saj se je razvijal hitreje kot slovensko gospodarstvo. Pri tem pa je ocenil, da gre v Sloveniji za izrazito nepregleden način slovenske turistične ponudbe in da ima Slovenska turistična organizacija izredno velike težave pri komuniciranju tako z domačimi kot tujimi javnostmi, ter obljubil, da bodo pri pripravi nove strategije pozorni prav na tisto, kar se je pri obstoječi strategiji pokazalo kot slabost. Poudaril je, da turizem prispeva skoraj 4 % delež v bruto družbenem produktu. Turizem zaposluje 6,4 % vseh zaposlenih in ustvarja 1,3 milijarde evrov deviznega priliva. V Sloveniji trenutno beležimo 7,5 milijona turističnih nočitev na leto. Na voljo je 35.000 postelj v 163 hotelih. Poudaril je, da je strategijo slovenskega turističnega razvoja potrebno nadgraditi in se zavzel za razvoj t.i. destinacijskega managementa.

Bojan Meden, takratni direktor Slovenske turistične organizacije, se je predstavil z referatom z naslovom Slovenska turistična organizacija in uresničevanje Strategije slovenskega turizma 2002-2006. Kot je dejal, je Slovenska turistična organizacija (STO) krovna nacionalna organizacija za načrtovanje, izvajanje promocije države kot turistične destinacije, za vzpostavljanje integralne turistične informacijske strukture ter za koordinacijo državnih, regionalnih in lokalnih turističnih programov nacionalnega pomena. Hkrati je to tudi profesionalna marketinška institucija na državni ravni, ki razvija in uporablja vse sodobne metode, orodja in aktivnosti globalnega trženja slovenske turistične ponudbe. V strateškem razvoju turizma delovanje STO temelji predvsem na štirih glavnih področjih: promociji, znanju, informacijskem sistemu in novih proizvodih, vse skupaj pa čim bolj na osnovah partnerskega sodelovanja. Kot eno od osnovnih vizij razvoja STO je Meden navedel, da naj bi postala informacijski

analitični marketinški turistični center države in predvsem koordinatorka med državo, regijami, lokalnimi turističnimi območji in tudi gospodarskimi subjekti.

Igor Strmšnik, namestnik direktorja Službe za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, se je predstavil s temo Regionalne značilnosti turističnega razvoja. Poudaril je, da je njihova služba odgovorna za upravljanje strukturnih skladov in kohezijskega sklada v Republiki Sloveniji in hkrati pristojna za regionalno politiko in v tej kombinaciji za upravljanje z razvojem in skrbi za skladni regionalni razvoj, g. Strmšnik vidi eno od razvojnih priložnosti za hkratno doseganje obeh ciljev. Turizem je pa tisto povezovalno področje, kot je dejal, ki povezuje eno in drugo. Opozoril je na strukturo lanskoletnih dodelitev iz naslova spodbujanja razvoja turizma. Kot je poudaril, gre na eni strani za investicijske podpore, podpore večjim hotelskim kompleksom, po drugi strani gre pa tudi za podporo razvoju destinacijskih managementov. Menil je, da je bilo tako doseženo ravno vseje med vlaganjem v podporo kapitalu: s šestimi milijardami javnih virov, evropskih in domačih je bilo aktiviranih 19 milijard sredstev, kar pomeni 19 milijard investicij. 69 % vsega lani razpisanega denarja oziroma dodeljenega denarja je bilo usmerjenega v regije, ki najbolj zaostajajo v razvoju. Kot je dejal Strmšnik, je z jasno strategijo in usmeritvijo, s sredstvi, ki so na voljo, s programskim pristopom, ki traja več let, po njegovem mnenju mogoče uresničevati in dosegati tudi strateške cilje.

Rudi Rumbak, sekretar Združenja naravnih zdravilišč Slovenije, je ocenil vpliv strategije slovenskega turizma na razvoj zdraviliškega turizma v obdobju 2002 - 2004. Poudaril je, da tovrstni turizem ustvari največ nočitev, poseben poudarek pa je dal razvoju t. i. wellness ponudbe. Izpostavil je tudi podatek, da slovenska zdravilišča pridobijo kar 21% sredstev na račun zdravstva. Kot je dejal, investicije v zdraviliških kompleksih predstavljajo veliko breme za zdravilišča. V tujini tovrstna zdravilišča za investicije prejema veliko nepovratnih sredstev, v Sloveniji, kot je opozoril Meden, pa je tega precej manj.

Član IO TZS **Jurij Pirš** je nekaj besed namenil civilni družbi v turizmu. Kot je dejal, sta Strategija slovenskega turizma in malo kasneje sprejeti Zakon o spodbujanju razvoja turizma turistično društveno organizacijo opredelila in uzakonila kot enega od treh enakovrednih partnerjev v vseh fazah razvoja turizma tako pri načrtovanju kot oblikovanju in trženju slovenske turistične ponudbe. Navedena izhodišča so zelo jasna in za slovensko turistično društveno organizacijo zelo dragocena, saj si končno lahko izbori svoje zasluženno pomembno mesto enakopravnega partnerja v slovenskem turizmu. Na kratko je navedel nekaj projektov, ki jih Turistična zveza uresničuje v okviru svojih nalog. Kot prvo je izpostavil spodbujanje prebivalstva za sodelovanje pri turističnih akcijah, akcijo Moja dežela - lepa in gostoljubna, omenil pa je tudi naloge, ki so povezane z ohranjanjem kulturne dediščine in naravnih vrednot. Kot eno pomembnejših nalog je poudaril sodelovanje in spodbujanje mladih v osnovnih in srednjih šolah. Tudi izvajanje turistične informativne dejavnosti v krajih, kjer še ni drugih oblik turističnega delovanja, sodi med pomembne naloge TZS, prav tako kot tudi organizacijo in pomoč pri izvajanju različnih turističnih prireditvev po Sloveniji. Ob tem je Pirš opozoril na problematiko pre nizkih finančnih sredstev, s katerimi so kljub obilici dela prisiljeni razpolagati, in uresničevati zadane naloge. V prihodnje je potrebno, da država finančno bolj podpre delo turistične društvene organizacije, s čimer bo še bolj izkoristila učinke prostovoljnega dela njenih članov.

Predsednik Komisije za razvoj turizma na podeželju pri TZS mag. **Milan Krišelj** je izpostavil turizem na podeželju. Kot je dejal, je težišče vsebinskega dela v celoti in stališča in mnenja posameznih članov komisije, ki prihajajo iz različnih podeželskih sredin, spremljanje delovanja turističnih društev na podeželju, ugotavljanje vsakokratne aktualne problematike, ki se navezuje na pogoje dela

turističnih društev na podeželju, na sistemske rešitve in okvire, ki so podani s strani države, na sprejemanje dobrih rešitev v posameznih okoljih in posredovanje le-teh tudi v druga okolja. Prizadevamo si, da bi na vladni ravni vendarle prišlo do večjega sodelovanja ministrstev, da bi bila politika podeželja bolj usklajena in še bolj razvojno usmerjena. Prav tako si komisija prizadeva, da bi na vladni ravni vendarle prišlo do večjega sodelovanja ministrstev, da bi bila politika podeželja bolj usklajena in še bolj razvojno usmerjena. Kot je dejal mag. Krišelj, so člani komisije mnenja, da strategija ne sme preveč podrobno, posebej pa ne selektivno, posegati v urejanje pogojev za razvoj turizma, saj takšen pristop vzbuja sume o vnaprejšnjem lobiranju kapitala in zasebnih interesov, ki pa niso vedno enaki družbenim interesom. Prav tako je menil, da se z novo razvojno filozofijo, ki jo ponuja strategija, ne more povsem strinjati tudi zato, ker pretirani poudarek na podjetniškem modelu ne more zagotavljati uravnoveženega trajnostnega regionalnega razvoja Slovenije. Člani komisije se prav tako ne strinjajo z novo terminologijo strategije razvoja slovenskega turizma, saj po njihovem mnenju povzroča zmedo.

Aleš Uršič iz Združenja žičničarjev Slovenije je spregovoril o gorskih turističnih centrih. V Sloveniji je kar 80 smučarskih centrov oziroma posameznih smučišč, ki opravljajo to dejavnost v času zime oziroma zimske ponudbe. 48 smučarskih centrov je takih, ki s svojo infrastrukturo žičnic - šest gondolskih, 43 sedežnic in 153 vlečnic -, s skupno dolžino smučarskih prog 272 kilometrov oziroma 1.150 hektarov smučarskih površin omogoča hkratno smučanje 50.000 smučarjem na dan. Slovenska smučišča oziroma večji centri povprečno na leto beležijo 1.600.000 turistov tako pozimi kot poleti. Sama smučarska sezona v smučarskih središčih traja v povprečju sto dni. V gorsko-turističnih centrih je približno 33.000 turističnih postelj. Zasedenost teh postelj je zelo slaba. V Sloveniji poznamo dva centra, ki imata želeno zasedenost, to je približno 70 %. To sta področji Rogle in mariborsko Pohorje. Žičničarji oziroma gorski centri bi radi dosegli 2 milijona nočitev. Uršič je ocenil, da bi bila za realizacijo zadanega cilja potrebna modernizacija naprav, modernizacija in novogradnje zasneževalnih sistemov in nujna širitev smučišč za dodatnih 400 hektarov površin in ob tem tudi kvalitetni odstotek sofinanciranja pri izgradnji turistične infrastrukture. V novi strategiji razvoja turizma bi zimo, tako Uršič, želeli opredeliti kot produkt in ga kot takega obravnavati na celotnem področju Slovenije. Potrebno bi bilo zagotoviti podobne pogoje financiranja infrastrukturnih objektov, kot jih pozna žičničarstvo v Alpah, in nenazadnje nadaljevati partnersko sodelovanje med Turistično zvezo Slovenije in Združenjem slovenskih žičničarjev tudi na lokalni ravni med turističnimi organizacijami in občinami.

Predsednik koordinacijskega odbora Znanje, mladi in turizem pri TZS **Dominik S. Černjak** je nekaj več besed namenil mladinskemu turizmu. Po njegovem mnenju je zanimanje za mladinski turizem v zadnjih štirih letih močno naraslo. Kot je poudaril, je mladinski turizem življenjski stil, kar pomeni, da ni definiran zgolj s starostjo. Svetovna turistična organizacija v ožjem pomenu definira mladinski turizem kot potovanja mladih med 15. in 29. letom. V širšem pomenu pa lahko štejememo med ta potovanja vsa potovanja, ki jih opravijo potniki med 6. in 35. letom, in dejstvo je, da mladinski turizem danes zajema kar 25 % tržni delež v svetovnem merilu. Černjak je navedel podatek, da je lani Federation of International Travel Organisation, ki ima 450 članov v 70 državah, z mladinskim turizmom ustvarila več kot 8 milijard ameriških dolarjev prometa in servisirala 16 milijonov mladih popotnikov. V Sloveniji je dejstvo, da je mladinski turizem še nerazvit del slovenske turistične ponudbe, vendar pomemben vzvod za njen prihodnji razvoj. Dejstvo je tudi, da je aktivni razvoj slovenskega turizma v Sloveniji velika priložnost, tako za javni kot zasebni sektor, pri čemer je Černjak še posebej opozoril na potrebnost vlaganja v mladinski turizem. Dal je nekaj predlogov, kako izboljšati kakovost mladinskega turizma, pri čemer je poudaril prodornost uporabe interneta.

Janez Matoh, podpredsednik Odbora šport za vse pri Olimpijskem komiteju Slovenije, je spregovoril o aktivnem oddihu. Po njegovih besedah se v Sloveniji turizem obravnava zelo "eksperimentalno", po drugi strani pa je to področje po njegovem področje neomejenih možnosti. Menil je, da bi morali snovalci strategije slovenskega turizma upoštevati dejstvo, da je Slovenija dežela aktivnega oddiha, ter poudaril, da je šport nedvomno pomembna prvina kakovosti življenja. Predlagal je, naj bodo športni programi v širšem in kvalitativnejšem smislu sestavni del celotne turistične ponudbe na Slovenskem, športni turizem pa naj gre v korak s sodobnimi potrebami in pričakovanji vseh koristnikov, vseh starostnih kategorij, vseh letnih časov. Če je športni turizem v zornem kotu vsebinskih pričakovanj, tako Matoh, lahko govorimo o pričakovanjih za sprostitev, za razvedrilo, za druženje, za družabnost, za ohranjanje zdravja, za pridobivanje zdravja, za doživljanje vrhunskih dosežkov in za zadovoljevanje posebnih psihofizičnih potreb. Kot je dejal Matoh, Slovenijo oziroma slovenske športnike proglašamo kot promotorje države. Slovenija je dežela aktivnega oddiha v smislu danosti in izzivov, to pomeni bogastvo narave, splošnih pogojev za nadaljnji razvoj, spodbudne primere iz prakse, tudi v turističnih organizacijah in tudi v športnih organizacijah, razumevanje in zavedanje problematike, hotenje in ustvarjalna moč v posameznih okoljih, novi izzivi v družini evropskih narodov, spoznanja in načrtovanja ter moči povezav in v tem smislu bi bilo potrebno razmišljati v zvezi s kakovostnim razvojem celostnega slovenskega turizma.

Mag. **Dušan Luin**, vodja strateškega razvoja v HIT Nova Gorica, se je predstavil s prispevkom Igralništvo in strategija slovenskega turizma. Poudaril je, da je slovenski igralniški turizem pomemben del celovitega turizma Slovenije. Kot tak ustvari četrtino celotnega turističnega deviznega priliva. Lani je zabeležil približno 3,5 milijona obiskovalcev in 70 milijard celotnega prometa, od tega 11 milijard neposrednih davkov in 9 milijard koncesnine, skupaj 20 milijard davčnih sredstev. Kot je povedal mag. Luin, se je igralništvo začelo pred 40 leti. Značilnost prvega, t.i. elitističnega obdobja je bilo, da so v igralnice lahko vstopali samo tujci. V tistem obdobju igralništvo ni bilo obdavčeno, ves dobiček pa se je vlagal v turistični razvoj in iz tistega obdobja so velike turistične naložbe. Leta 1997 je bila po določenih pretresih sprejeta igralniška strategija, ki je igralniški turizem umestila v sklop turizma. V zadnjih letih so se podelile koncesije tako za kazinoje in dobro leto nazaj tudi za igralne salone.

Ivan Silič iz Portoroža je v prispevku Največja turistična občina in njena razvojna strategija v okviru slovenskega turizma poudaril, da

ima občina Piran 18 % nočitev, slovenska obala v celoti pa 27. Kot je dejal, je turizem edina alternativa gospodarskega razvoja v občini Piran. Globalni turistični proizvod občine Piran so v prvi vrsti, tako Silič, naravne danosti in bogata kulturna ter naravna dediščina. Kar zadeva nastanitvene kapacitete, je v piranski občini skupaj skoraj 12.000 ležišč, od tega jih je le 42 % v hotelih. Vse ostalo so zasebne sobe, počitniški domovi, penzioni, avtokampi in podobno. Manjkajo kvalitetna ležišča. Kot enega večjih uspehov štejejo v Piranu dejstvo, da je turistična ponudba prilagojena celemu letu, ne le t.i. poletni sezoni. Za Piran so najpomembnejši domači gostje, takoj za njimi italijanski, sledijo Nemci in Avstrijci.

Žarko Mlekuž, predsednik Komisije za razvoj turizma pri Turistični zvezi Slovenije, je razpravljal na temo Podjetništvo in turistični razvoj. Ugotovil je, da je nujno spodbujanje malega podjetništva z diferenciranimi ukrepi na lokalno okolje in da je regionalni okvir marsikje preširok. Želel je izpostaviti vizijo, kako spodbujati razvoj in kako se strateško usmerjati naprej. Po njegovem se povečujeta inovativnost in kreativnost, čeprav sta še vedno bistveno premajhni, prav tako je kot pomembne dejavnike izpostavil povezovanje in organiziranost.

Janez Šolar, direktor Višje strokovne šole za gostinstvo in turizem z Bleda, je izpostavil izobraževanje in znanje v turističnem razvoju. Kot je poudaril, se vsi premalo zavedamo pomena izobraževanja za uspešen turistični razvoj. Ugotovil je, da se kaže razkorak med potrebami in dejanskim stanjem, saj se v teoriji kažejo velike potrebe po gostinskih kadrih, v praksi pa je prav tega kadra veliko med brezposelnimi osebami. Dejal je, da so v strategiji na področju človeških virov navedeni štirje ukrepi. Nekateri ukrepi so bili že izvedeni. V okviru prvega ukrepa je bilo izboljšanje kakovosti. Pri tem je bil realiziran projekt posodabljanje poklicnega in strokovnega izobraževanja v sektorju turizma, ostale ukrepe je potrebno še udejaniti, kar pa brez pomoči države ne bo uspelo.

V razpravi je bilo slišati mnogo tehtnih besed in hotenj na temo po boljšem funkcioniranju in predvsem hitrejšem razvoju turizma. Kot je dejal moderator posveta, podpredsednik državnega sveta **Jože Stanič**, je bilo na posvetu izrečenih toliko tehtnih in kvalitetnih besed in pripravljenih toliko kakovostnih gradiv, da bo to po njegovem mnenju gotovo doprineslo k uspešnejšemu razvoju slovenskega turizma.